

B. C. D.

PANDECTARUM
CONTROVERSIÆ
POTIORES PRACTICÆ

è

Compendio Digestorum Lauterbachiano
collectæ, in usum Disputantium Doctoribus consen-
tientibus & dissentientibus congruò locò adauctæ,
& Publico Examini per diversas XII.

Disputationes submissæ

PRÆSIDE

LÜDERO MENCKENIO,
Phil. & J. U. D.

Respondentibus

Carl - THEODORICO Serbern/
CYGNEO,

&

CHRISTIANO - BENJAMIN JACOBI,
DRESDENSI.

LIPSIÆ,

Literis JOH. GEORGI,
M DC LXXXIV.

†

~~Handwritten scribbles and musical notation~~
e e

coll. diss. A
000, 29

A. 200(29).

Disputatio I.

I.

EX. II. LIB.

I.

Authenticæ non valent, nisi quatenus cum Novellis conveniunt.

II. Codex derogat Digestis. *Diss. Franz. Proæm. Pand. n. 14. Scot. ad Inst. D. I. th. 7.*

III. Conciliorum decreta, Pontificum Constitutiones, sententiæ Patrum & Leges Romanæ in Decreto non habent majorem auctoritatem, quam auctores, unde compilatum est.

IV. De publica actuum frequentia & diuturnitate temporis ad eliciendam consuetudinem cognoscit Judex. *l. 1. §. 2. ff. de Jur. del. unde nec regulariter actus repetitus. Diss. Colet. d. Proc. Exec. Part. I. c. 3. n. 34. nec decennii lapsus sufficit. Diss. Myns. Cent. 6. O. 41. n. 9. 10. Don. l. 1. c. 10. l. e. Conf. Menoch. Arb. Jud. Q. l. II. c. 81. n. 2. seqq.*

V. Leges statuum imperii Provinciales non rectè Edictis Prætorum comparantur. *Diss. Schneidw. ad §. 1. j. de abl. n. 5. cum all. Conf. Bach. ad π. ω. τ. a. t. de Statut. n. 5.*

VI. Legitimi per subsequens matrimonium de consuetudine (modernâ sc., non Jure feudali) in feudis succedunt. *Diss. Borcholt. de feud. c. VII. tit. de success. n. 48. Clar. sent. l. IV. §. feudum q. 82. n. 4. Conf. Carpz. Disp. V. Feud. th. 34.*

VII. Dignitas Doctoralis non liberat à patria potestate. *Diss. Myns. ad §. 4. j. Quib. m. pat. pot. n. 7.*

VIII. Molendina Pneumatica sunt immobilia (a) ut & navalia (b) (a) *v. Dec. El. N. LIII. Diss. Carpz. P. III. C. 24. d. 8. n. 5. (b) Diss. id. n. 3. Col. Dec. CCLXXXVI. n. 287. Beust. d. Jur. Conn P. II. c. 69. pr. Berl. P. III. Concl. 30. n. 12. Strauch. Diss. 7. Justin. th. 1.*

IX.

- IX. Immobilibus accensentur lecti cum supellectile sua, in divet-
foriis perpetui usus gratia existentes. *Diff. Carpz. P.II. C.24.*
d. 10.
- X. Jurisdictio in generali & nativa significatione etiam merum EX II.
imperium complectitur. *Diff. Hahn. ad Wesf. t. de Jurisd. n.2. LIB. II.*
verb. Id proprie. Bach. ad Treutl. V.I. D.3. tb.1. l. a. Conf.
Carpz. P.II. C.40. d.6.
- XI. Insinuationes donationum fieri possunt coram iudice incom-
petente. *Conf. Carpz. P.II. C.12. d.18. Diff. Vaud. var. quest. l.I.*
q. 11. Wiss. P.II. D.16. tb.13.
- XII. Merum imperium nec hodie Jure Magistratus competit.
Diff. Phil. Matthæi ad l.70. ff. de R. I. n.9. 10. Perez. ad C. r. d.
jurisdic. omn. jud. n.23.
- XIII. Jurisdictio tam personalis quam realis regulariter subordi-
natè concessa censetur. *Diff. Scot. ad ff. D. XII. tb. 11. Myns. C. VI.*
O. 99. Conf. Zigl. d. I. Maj. l. I. c. 29. tb. 13. seq. Struv. S. I. F. c. VI.
a. 18. n. 6.
- XIV. Præsentes in causa, ad quam citati non sunt, in iudicio re-
spondere haudquaquam tenentur. *Diff. Gail. l. I. O. 51. n. 7. 8.*
Myns. Cent. VI. O. 6. n. 8.
- XV. Citatio etiam in causis notoriis non est omittenda *Diff. Me-*
noch. d. A. I. Q. l. I. c. 17. n. 15. Treutl. V. I. D. 4. tb. 8. l. a.
- XVI. Libellus alternativus non est admittendus in actione hy-
pothecaria: *Diff. Gail. l. I. O. 62. Berl. P. I. Concl. 12. n. 28.*
- XVII. Reus Actori edere tenetur instrumenta, si agatur de repli-
catione illius probanda. *Diff. Hill. ad Don. l. XXIII. c. 7. lit. l.*
- XVIII. Tacitum de non petendo pactum inter Creditorem & de-
bitorem intercessisse creditur, etiamsi, pluribus tabulis ejus-
dem debiti scriptis, non omnes fuerint redditæ. *Diff. Vinn.*
S. Q. L. I. c. 7. Scot. ad ff. D. XIV. tb. 8. Duaren. ad l. 2. ff. de
Pact.
- XIX. Circa viventis hæreditatem pactum affirmativum, quod
fit de succedendo, respiciens paciscentium hæreditatem re-
gulariter J. Civ. nullum est, etiamsi sit conservativum. *Diff.*
Carpz. P. II. C. 35. d. 22. Muscul. de Success. convent. memb. I.
class. 1. concl. 3. l. 0. Heigius P. I. q. 23. n. 14. seqq.

- XX. Transactio non infirmatur propter enormem laesionem ex l. 2. C. d. Resc. vend. *Diff. Fach. Controv. l. II, c. 26. Berl. P. II. Concl. 42. n. 5.*
- EX II. LIB. III. XXI. Non prohibentur donatarii contra donatorem postulare.
- XXII. Aboletur infamia certi temporis lapsu si à Magistratu pœna temporalis famosa ex causâ arbitrariâ imponatur. *Diff. Duaren. ad t. d. Postul. c. 6. Conf. Cujac. ad l. 1. C. de iis, qui in exil. dati.*
- XXIII. Spurii non laborant infamiâ facti. *Diff. Carpz. P. III, C. 10. d. 10. Fib. Coll. leg. Semid. VII. q. 5. n. 5. seqq.*
- XXIV. Clausula de rato in mandatis Jure Civili non est necessaria. *Diff. Wes. in Parat. ff. t. d. Procur. n. 6. Hill. ad Don. l. XIX. c. 12. l. ee. Conf. Rauch. Part. 1. q. 2. n. 5. seqq.*
- XXV. Minores 25. annis, 17. annis tamen majores, non prohibentur de Jure Civili esse Procuratores. *Diff. Zang. de Except. Part. II. c. 8. n. 92. seq. Conf. Zigl. ad Inst. Jur. Can. l. III. t. 2. §. 2. verb. Nisi. it. Phil. ad O. P. S. T. III. Confid. 2.*
- XXVI. Negotiorum gestor regulariter ad exactam diligentiam præstandam obligatur. *Diff. Hahn. ad W. t. d. Negot. gest. n. 10. verb. Aut culpa. Bach. V. I. d. 10. tb. 5. l. c. & d.*
- EX II. LIB. IV. XXVII. Postulatâ in integrum restitutione executio fieri non potest. *Diff. Carpz. P. I. C. 26. d. 22. Ant. Fab. in Cod. l. II. t. 30. d. 2. Conf. Laut. Concl. for. Ex. XII. tb. 1. l. c.*
- XXVIII. Annus utilis in restitutione ex capite metus non est mutatus in quadriennium. *Diff. Scot. ad ff. d. XX. tb. 8.*
- XXIX. Dolus causam dans contractui contractum b. f. reddit ipso jure nullum. *Diff. Bach. V. I. d. 28. tb. 2. l. f. Robert. Animadv. l. II. c. 1. 2. 4. Conf. Carpz. P. II. c. 34. d. 9. n. 3.*
- XXX. Actio doli etiam in judicium deducta Jure Civili continuô bienniô præscribitur. *Diff. Cujac. l. XIX. O. 29. Bach. V. I. d. 11. tb. 7. l. f. quod nec moribus mutatum esse sentio contra Groen. ad l. f. C. de dol. mal.*
- XXXI. Datur minori in integrum restitutio, etiam Juris Doctori, nisi juris ignorantia lapsus sit. *Diff. Duaren. ad l. 1. C. Qui & advers. quos. Gomez. l. II. R. 14. n. 5.*
- XXXII. Novô jure præsentibus adversus absentes succurritur ordin-

ordinariô remediô l. 2. C. de Ann. exc., quô rescissoria actio non est sublata.

XXXIII. Non datur restitutio contra præscriptionem propter so- lam ignorantiam. *Diff. Boër. Dec. XXXIX. n. 10, Gail. l. II. O. 19. n. 18. Cravett. Conf. CCI. n. 34.*

XXXIV. Arbitri prohibentur eligi Judices, ad quorum cogniti- onem causa jure ordinariô pertinet. *Diff. Will. P. I. d. 15. tb. 14. Uffelm. ad Rittersh. Diff. J. C. & C. l. V. c. 10. O. 1. Conf. Ant. Fab. in Cod. l. II. t. 35. d. 2.*

Disputatio II.

I. **I**N domiciliî foro reus conveniri potest actionibus possessio- riis. *Diff. Don. l. XVII. Comm. c. 17. Zang. de Except. Part. II. c. 1. n. 323.*

EX II.
LIB. V.

II. Forum delicti tam est, ubi delictum inchoatum, quàm ubi con- summatum. *Diff. Carpz. Pr. Cr. Part. III. q. 110. n. 16. seqq. Conf. Laut. Concl. for. Ex. XIV. tb. 10. l. a. Conf. A. Matth. de Crim. l. XLIX. t. 13. c. 5. n. 8.*

III. Forum fortitur reus in loco rei sitæ, etiamsi res mobilis in eum non perpetui usus gratiâ translata sit. *Diff. Perez. ad t. C. Ubi in rem act. n. 1. Conf. Hill. ad Don. l. XVII. c. 17. l. m.*

IV. Rei statim in Consistorio Principis conveniri possunt, si acto- res sint pupilli, viduæ aut personæ injuriâ fortunæ misera- biles, sive pauperes, sive divites, (a) non tamen virgines. (b) (a) *Diff. Matth. de Afflictis ad Const. Neapol. l. I. Rubr. 33. n. 4. Maranta de Ord. Jud. l. IV. dist. 9. n. 79. (b) Diff. Hill. ad Don. l. XVII. c. 20. l. b.*

V. Requiritur ad querelam ritè facta exclusio, sc. ut Pater & Avus descendentes suos nominatim exhæredaverint, mater & alii cognati utcunque præterierint vel exhæredaverint. Quæ distinctio nec Novellarum Jure est sublata. *Diff. Ludw. d. U. V. Part. II. c. 2. §. Ea q. p. 235. seqq. Duar. ad t. ff. de Injust. rupt. irr. c. 2.*

VI. Ex mente Imperatoris Justiniani aliæ quoque exhæredationis causæ, quàm quæ in N. CXV. c. 3. expressæ sunt, admittuntur.

A 3

Diff.

Diff. Ludw. d. U. V. Part. II. c. 4. p. 383. Don. & Hill. l. VI. c. 12. l. m. Vultej. ad pr. j. de Inoff. test. n. 14. Conf. Jul. Clar. Sent. l. III. §. testamentum. q. 41. n. 2. Gomez. l. I. R. II. n. 12.

VII. Victoria Parentum in querela inofficiosi testamenti etiam fratribus germanis, (a) Fratrumque consanguineorum victoria etiam uterinis & germanorum liberis prodest. (b) (a) *Diff. Treutl. V. I. D. 13. tb. 4. l. d. Vultej. ad pr. I. d. Inoff. test. n. 9.* (b) *Diff. Scot. ad ff. D. XXIV. tb. 9. Arum. Ex. X. Just. tb. 16.*

VIII. Tacitam substitutionem pupillarem excludere matrem à querela de Jure communi defendi potest. *Diff. Fach. Contr. l. IV. c. 40. Cujac. l. XII. O. 27. l. g. b. Conf. Struv. S. J. C. Ex. XXXIII. tb. 29.*

IX. Fratrem in querela adversus fratris testamentum obtinente, hæredis institutio unà cum reliquis testamenti capitibus rescinditur. *Diff. Jul. Clar. l. III. §. testamentum q. 52. n. 5. Treutl. V. I. d. 13. tb. 7. l. c. ubi Conf. Bach. verb. An in præteritione.*

X. In computatione legitimæ numerantur justè exhæredati. *Diff. Fach. Contr. l. IV. c. 31. Boër. Dec. CIV. n. 8. Conf. Cujac. ad N. XII. lit. f.*

XI. Voluptuarias impensas in hæreditatem factas b. f. possessor deducit. *Diff. Don. l. XX. c. 3. l. b. Conf. Bach. V. I. D. 14. tb. 19. l. e.*

EX II.
LIB. VI.

XII. Utili vindicatione non tenetur b. f. possessor, si possessionem ante litis contestationem, licet latâ culpâ, amiserit. *Diff. Brunn. Ex. XXVI. Just. ad §. 1. de Act. verb. Altera. Conf. Struv. c. XVII. Dec. Sabb. 29.*

XIII. Bonæ fidei possessor fructus ante litem contestatam perceptos quoscunque suos facit. *Diff. in naturalibus fructibus Donell. l. IV. c. 25. l. f. & seqq. Duar. ad Tit. de Usur. & fruct. cap. Qui fructus in rest. ven. p. 1004. 1005. Will. ad l. 136. ff. de Reg. jur. tb. 4. de fructibus consumptis, licet inde locupletior factus sit, securus est. Diff. Ludw. Ex. IV. tb. 6. l. g. it. de fructibus naturalibus Cujac. ad African. Tract. VII. ad l. 40. ff. de acq. rer. dom. restituit tamen extantes naturales &*

- & industriales. *Diff. Don. l. IV. c. 26. l. a. b. Ungep. Ex. V. Inst. q. 13. in Nego. Conf. Fach Contr. l. I. c. 57 f.*
- XIV. In rei vindicatione reus actori rem suam non refuso pretio restituere tenetur, etiamsi reus illam emerit cum expressa protestatione, quod domino restituere velit. *Diff. Jul. Clar. Sent. l. V. §. furtum. n. 26. Carpz. P. IV. C. 39. d. 7. Conf. Moller. Semestr. l. III. c. 10.*
- XV. Mala fides superveniens actionem publicianam non excludit, etiam Jure Canonico. *Diff. Treutl. & Bach. V. I. d. 15. th. 13. l. c. Conf. Schneidvv. ad §. 4. I. d. Action. n. 56 seqq.*
- XVI. Ad Contractum emphyteuticum scriptura precise non requiritur. *Diff. Scot. ad ff. D. XXXIIX. th. 19. Borcholt. de feud. c. III. n. 7. Conf. Moll. ad P. II. Const. El. 39. n. 5.*
- XVII. Jus emphyteuticum transmittitur ad hæredes testamentarios & legitimos omnes, sive emphyteusis sit Ecclesiastica, sive civilis. *Diff. Bocer. Class. I. d. 15. th. 49. l. c. Clar. recept. Sent. l. V. §. emphyteusis. q. 28. n. 7.*
- XIIX. Culposa & insigni rei deterioratione amittitur Emphyteusis Ecclesiastica & Civilis. *Diff. Ludvv. Comm. ad l. 1. C. de bon. mat. p. m. 552. Conf. Mynf. Cent. VI. O. 86. n. 1.*
- XIX. Moram intra tempus lege definitum per Canonem non solum in Emphyteusi tam Civili, quam Ecclesiastica contractam emphyteuticarius ante domini declarationem canonem offerendo purgare potest. *Diff. Berl. P. II. Concl. 46. n. 47. Fach. Contr. l. I. c. 98. Wiss. ad Pand. Part. I. d. 18. th. 36.*
- XX. Ususfructus constituitur tacita voluntate à Domino, mediante præscriptione longi temporis & concurrente titulo. *Diff. Bach. ad Tr. V. I. d. 17. th. 9. l. b. Conf. Carpz. P. II. C. 4. d. 2. n. 5. Hill. ad Don. l. XI. c. 12. l. c.*
- XXI. Ab usufructuario exigitur media diligentia. *Diff. Andr. Scheff. Part. II. q. 11. n. 9. Perez. in C. t. de Usufr. n. 18. Conf. Struv. S. J. C. Ex. XII. th. 23.*
- XXII. Ususfructus accrescit, si conjunctim pluribus legetur & alter defecerit, etiamsi sint verbis tantum conjuncti. *Diff. Cujac. l. XXIV. O. 34. Wurms. in Nucl. Jur. Controv. l. II. t. 20. contr. 4. Fach.*

EX II.
LIB. VII.

4. Fach. *Controvers.* l.V. c.50. *Conf.* Ludw. d. U. V. Part. I. c.5. p.154. *seqq.*

XXIII. *Ufusufructus finitur cessione extraneo factâ.* *Diff.* Hill. *ad Don.* l.X. c.19. l.b. *Wesenbec. in parat. ff. t. Quib. mod. usufr. n.5. Conf. Cuj. ad Ulpian. tit. XIX. verb. velut usufructus.*

XXIV. *Si usufructuarius fidejussoribus cavere nequeat, iudicis arbitrio juratoria cautio admittitur.* *Diff.* Myns. *Cent.* VI. O. 48. n. 8. *Eck. C. J. t. Usufr. quemadm. cav. §. 4. Conf. Gail. l. II. O. 47. n. 7.*

XXV. *Remissio cautionis usufructuariæ à testatore facta pro non adjecta habetur.* *Diff.* Hunn. *R. l. II. Tr. 2. q. 26.* quòd si autem in vero usufructu cautionem de restituenda re usufructuaria remitti posse credideris cum all. *Bach. Vinn. S. Q. l. I. c. 29.* *Franz. ad ff. t. Usufr. quemadm. cav. n. 7.* *Struv. S. J. C. Ex. XII. tb. 70.* non repugnabo.

EX II. LIB.
IIIX.

XXVI. *Servitutes acquiruntur longi temporis præscriptione, licet sint discontinuæ.* *Diff.* *Capolla de Serv. Urb. præd. c. XIX. n. 4.* *Rost. Compar. Jur. Civ. & Can. l. II. c. 2. n. 5.*

XXVII. *Prædia urbana & rustica æstimantur hîc non ex loco, sed ex usu.* *Diff.* *Vinn. S. Q. l. I. c. 30.* *Don. l. XI. c. 4. l. b. c. Conf. Hill. ad eund.*

XXIIX. *Servitus altiùs tollendi non est, quando jure servitutis cogere possum vicinum, ut altiùs tollat suas ædes.* *Conf.* *Hill. ad Don. l. XI. c. 5. l. b. diff. Capoll. de S. P. U. c. XXVI. 2. Schneidvv. §. 1. de Serv. P. R. & V. n. 17.*

XXIX. *Proprium parietem quis liberè, etiã non constitutâ servitute, aperit.* *Diff.* *Cujac. l. I. O. 31.* *Duaren. Diss. annivers. l. I. c. 33.* *Costal. ad l. 4. ff. de Serv. præd. urb.*

XXX. *Servitus altiùs non tollendi & altiùs tollendi sunt diversæ, non eadem.* *Diff.* *Bach. V. I. D. 17. tb. 3. l. d. id. de Act. d. II. tb. 22.* *Conf. Hahn. ad Wesf. de Serv. urb. præd. n. 3.* *Vinn. ad §. 1. I. de Serv. præd. R. & V. n. 6.*

XXXI. *Actio negatoria fundat se in libertate, quæ probanda, si adversarius est in qs. possessione servitutis.* *Conf.* *Franz. t. si usufr. pet. n. 7.* *Conf. Laut. Concl. for. Ex. XIIIX. tb. 10.*

Dispu-

Disputatio III.

- I. **U**tilis actio de pauperie datur, si fera bestia, quæ in alicujus dominio est, damnum dederit *diff. Brunn. ad l. fin. ff. Si quadrup. paup.* EX II. LIB. IX.
- II. Actio Legis Aquiliæ non datur provocanti vulnerato ad expensas & interesse.
- III. In Legem Aquilianam non incidit, qui avertendi incendii gratiâ ædificium destruxit, dummodo de justo metu constet. *Dissent. Scot. ad ff. d. XXVIII. tb. 7. Conf. Struv. Diss. de Ædif. priv. tbef. 69.*
- IV. Utilis actio L. Aquiliæ libero homine occiso datur illius hæredibus ratione expensarum & damni vulnerationis. *Diss. Cujac. l. XXI. O. 20. Treutl. V. I. d. 18. tb. 10. l. g. ubi Conf. Bach. Gomez. l. III. c. 3. num. 37. Durand. Spec. Jur. l. IV. part. 4. t. d. Injur. §. 2. n. 4.*
- V. Qui agit contra vicinum, in cujus ædibus ignis exortus, probare tenetur ipsius culpam *Conf. Dee. El. N. LXXX.*
- VI. Actio finium regundorum præscribitur longissimo tempore. *Diss. Treutl. V. I. d. 19. tb. 8. l. c. d. Conf. Bachov. d. l. Vinn. S. 2. l. I. c. 34. verb. Duo ergo.* EX II. LIB. X.
- VII. Divisio hæreditatis per sententiam judicis, quæ transit in rem judicatam, facta firma est, licet immodicè quis læsus sit. *Diss. Scot. ad ff. Diss. XXVIII. tb. 24. Wesenb. in parat. ff. t. fam. berc. n. 9. Conf. Zobel. Differ. Jur. Civil. & Saxon. Part. II. Diff. 28. num. 6.*
- VIII. Privato hæredum arbitrio facta divisione resarciri debet etiam modica inæqualitas. *Diss. Ant. Fab. de Err. pragm. Dec. VIII. err. 1. 6. f. Wisenb. Part. I. d. 22. tb. 24. licet divisio per sortem facta. Diss. Gomez. l. II. R. 14. f. Faber. d. l. err. 2. f. Arum. ad l. 2. C. de Resc. vend. Diss. II. tb. f.*
- IX. Objectum actionis ad exhibendum sunt res mobiles & immobiles actori incognitæ. *Diss. Meier. in C. A. t. ad exhib. tb. 6. it. Wes. in parat. ff. d. t. n. 5.*

- EX II. LIB. XI. X. Forum quis fortitur ex continentia causarum etiam in criminibus. *Diff. Groen. d. LL. abrog. t. de quib. reb. ad eund. num. 2. Conf. Menoch. de Arb. Jud. Quest. l. II. cas. 371. n. 12.*
- XI. Famulis ante finitum locationis tempus a dominis discedentibus integra merces non debetur, ne quidem præcedentis temporis. *Conf. Carpz Part. II. Const. 51. d. 13. Col. P. I. dec. 201. n. 12. 13. Moller. Semest. Part. II. c. 17*
- XII. Sponsiones per se omni jure sunt licitæ. *Diff. Wiss. ad π. P. I. d. 23. tb. 18. Conf. Heig. Part. II. qv. 10. n. 53. seqq.*
- XIII. Salaria Chirurgorum, Medicorum &c. in ultima curatione stricto jure ad sumtus funeris non pertinent. *Diff. Moll. ad P. I. C. El. 28. n. 27. Berlich. P. I. Concl. 64. n. 96. 99. Conf. Wiss. ad π. P. I. d. 23. tb. 23.*
- EX II. LIB. XII. XIV. Querela non numeratæ pecuniæ obtinet etiam inter mercatores. *Diff. Coler. de Proc. Exec. P. IV. c. 1. n. 109. Conf. Fach. Contr. l. II. c. 86. Struv. c. XIII. Dec. Sabb. 30. Scot. ad ff. d. XXIX. tb. 22.*
- XV. Querela non numeratæ pecuniæ locum habet etiam in cambiis. *Diff. Struv. c. XIII. Dec. Sabb. 31. Carpz. de Contr. mut. pos. 18. Conf. Laut. Concl. for. Ex. XXII. tb. 16. 18.*
- XVI. Exceptio non numeratæ pecuniæ excluditur præscriptione biennii; debitor tamen auditur si probare velit numerationem non esse factam: nam habet generalem doli exceptionem. *Diff. Zang. de Except. Part. III. c. 14. n. 66. seq. Donell. Comm. l. XIV. c. 38. l. b. Gudel. de Jur. Nov. l. III. c. 6. verb. Porrò. Fach. Contr. l. II. c. 81. Conf. Gomez. Variar. Resolut. lib. II. c. 6. num. 7.*
- XVII. Contra apocham Creditoris XXX. diebus præscribitur querela non numeratæ pecuniæ, nec postea probaturus nihil aut minus esse solutum auditur. *Diff. Anton. Fab. in Cod. l. IV. t. 22. d. 7. n. 4. Conf. Carpz. d. Contr. mutui pos. 19. Harpr. Part. 2. Dissp. 8. Inst. tb. 27.*
- XVIII. Non defertur juramentum purgationis stuprum confessio ratione promissi matrimonii, si aliæ non adsint conjecturæ. *Diff. Beust. de Sponsal. Part. I. q. 47. Consult. Sax. t. de Matrimon. Part. I. q. 6. Conf. Dec. El. N. LXXXI.*
- XIX. Juramentum judiciale deferri potest ab actore etiam si defrens

rens nihil probaverit. *Diff. Bachov. V. I. d. 21. th. 9. l. c.* Du
rand. *Spec. Jur. L. II. Part. 2. Rubr. de Juram. delatione. n. 4.*
Conf. Hill. ad Don. l. XXIV. c. 20. l. d. Berl. Part. I. Conclus. 29.
n. 8. Cujac. l. XXII. O. 28. vel actor probaturus defecerit. Conf.
Fab. de Err. pragm. Dec. XIX. err. 9. Fach. Contr. l. I. c. 20. ubi
diff. Setser. d. Jurej. l. IV. c. 2. n. 39.

XX. Infamis potest deferre juramentum; nam relationis impedi-
mentum non statim impedit delationem. *Diff. Ant. Fab. in*
Cod. l. IV. t. 1. d. 17. id. de Error. pragm. Dec. XIX. error. 8. f.
Carpz. Proc. T. II. art. 1. n. 86. seqq. Conf. Cravett. Conf. 203.
num. 19. 20.

XXI. Si mortuus sit, cui delatum est jusjurandum judiciale, hæres
non potest illud præstare. *Diff. Treutl. V. I. d. 21. th. 10. l. g.*
Conf. Setser. tr. de Jurej. l. IV. c. 2. n. 26. seq. Zobel. diff. 7. C.
& Sax. Part. I. diff. 28.

XXII. Juramentum judiciale eo, cui delatum est, mortuo non habe-
tur pro præstato. *Diff. Myns. Cent. I. O. 13. Schulz. S. 7. t. de*
Action. lit. b. Coler. Part. I. dec. 116. n. 12.

XXIII. Juramentum suppletorium etiam ex officio defert Judex.
Diff. Anton. Fab. in Cod. l. IV. t. 1. d. 8. Fibig. Proc. Part. II. c. 2,
p. m. 593. ubi Conf. Excell. Dn. Swendend. Scot. ad ff. d. XXX.
th. 24. Fach. Contr. l. I. c. 16.

XXIV. Judex præsentibus requisitis juramentum suppletorium præ-
termittere non potest. *Diff. Don. comm. l. XXIV. c. 19. l. u. x. ub.*
Conf. Hill. diff. Berl. P. I. Concl. 53 n. 53. seq. Conf. Coler. Part. I.
c. 10. n. 140. Carpz, Proc. t. XII. c. 2. n. 16. Moller. Part. I.
C. 23. num. 67.

XXV. Actor vel reus, cui defertur juramentum suppletorium, de
veritate jurare debet. *Conf. Myns. Cent. I. O. 68. n. 2. Menoch.*
Arb. Jur. Quest. l. II. cent. 2. c. 190. n. 5. seq.

XXVI. Non defertur juramentum suppletorium, si factæ probatio-
nes per contrarias alterius elisæ & utrinque æquales sint. *Diff.*
Dón. Comm. l. XXIV. c. 19, lit. t. Duaren. disp. annivers. l. II.
c. 33. Conf. Franz ad ff. t. de Jurej. n. 133.

XXVII. Juramentum in litem affectionis præstari potest etiam in ju-
dicio emti. *Diff. Fab. de Err. pragm. Dec. XVII. err. 7. Hill. ad*
Don. l. XXVI. c. 8. l. g. b.

- XXVIII. Differentia inter actiones bonæ fidei & stricti Juris directas & contrarias in materia jurisjurandi in litem hodie non est sublata. *Diff. Carpz. Part. III. Dec. 265. n. 10. 11. Conf. Brunemann. ad l. 5. ff. de in lit. jur. n. 3. 9. 10.*
- XXIX. Si quis judici aliquid dederit ut in bona causa pro se judicet datum conditione ob turpem causam non repetitur. *Diff. Perez. ad Cod. b. t. n. 7. Costal. ad t. 2. ff. de cond. ob turp. caus. Arum. ad ff. d. XI. th. 15. Conf. Clud. Tr. de Cond. ob turp. caus. c. II. n. 11. seqq. Donell. Comm. l. XIV. c. 25. l. b. Menoch. Arb. Jud. Quest. l. II. c. 343. n. 5. it. c. 342. n. 19. seq.*
- XXX. Illius, quod in diem incertum tantum quando promissum & ante diem solutum est, inter usurium ob citiorem solutionem exigi non potest. *Diff. Duaren. ad t. ff. de cond. indeb. c. 5. Conf. Scot. ad ff. d. XXI. th. 5.*
- XXXI. In jure errans solutum non condicit, etiamsi nulla subsit obligatio naturalis jure civili agnita. *Diff. Hahn. ad Wes. t. de cond. indeb. n. 9. Conf. Franz. Ex. XI. q. 8.*
- XXXII. Condictio indebiti non cessat ob illius renunciationem expressam. *Diff. Clud. d. Cond. indeb. c. 5. n. 19. & præc. Costal. ad l. f. ff. de cond. indeb. n. 2. Conf. Duar. ad t. d. cond. ind. c. f. Brunn. ad l. f. ff. eodem. n. 2.*

Disputatio IV.

- EX II. LIB. XIII. I. **C**ondictio furtiva datur contra hæredes furis in solidum. *Diff. Cujac. l. VII. O. 37. Conf. Tab. Rac. Crim. II. th. 54. Struv. Synt. 7. C. Ex. XVIII. th. 54. licet nihil ad illos ex delicto pervenerit & fur laqueo suffocatus fuerit. Diff. Berl. Part. IV. Concl. 19. n. 35. Conf. Heig. Part. II. qv. 23. n. 22. seq. Rauchb. Part. II. q. 10. n. 14. Laut. Concl. for. Ex. XXV. th. 4. Conf. Dec. El. N. LXXXVI.*
- II. Illi, cui furtum est factum, non competit in bonis furis tacita hypotheca. *Diff. Moller. Semestr. l. II. c. 19. n. 11. Berl. Part. I. Concl. 67. n. 75*
- III. Actio ex L. diffamari non est condictio ex lege, sed imploratio
offi-

officii Judicis. *Diff. Treutl. V. I. d. 23. tb. 1. l. d. Conf. Brun-*
nemann. ad l. un. ff. de Cond. ex leg. n. 2. Wiss. ad π. Part. I.
D. 26. tb. 6.

- IV. Judex in actione de eo quod certo loco interesse rei etiam post
moram rationem habet. *Diff. Cujac. ad Africanum Tr. III. in*
l. 8. ff. b. p. m. 398. l. b. Bachov. ad Tr. V. I. d. 23. thes. 4. l. c.
Hahn. ad Wesenb. t. de eo quod cert. n. 6. Conf. Scot. ad ff. d.
XXXI tb. 19.
- V. Actor actionem de eo quod certo loco instituere potest tan-
tum in loco, ubi reus alias forum sortitur, ut in loco domicilii.
Diff. Carpz. l. II. Resp. 30. n. 13. Conf. Scheffer. Part. I. q. 35. in
loco contractus, scil. solutioni destinato, instituitur directa
actio.
- VI. Si duo in solidum obligati proprium illud debitum constitu-
erint, ab uno solidum exigi potest, quod non est correctum
per l. f. C. d. Const. pec. *Diff. Treutl. V. I. D. 23. tb. 8. l. c. Conf.*
Perez. ad C. r. d. Const. pec. n. 14. Conf. Lauterb. V. I. D. 4. de be-
nef. divis. tb. 19.
- VII. Si quis pluribus rem pariter commendaverit, & omnium fidem
in solidum secutus sit, contra singulos in solidum competit a-
ctio non tantum quoad doli & culpæ præstationem, sed etiam
quoad ipsam obligationem primitivam & rei restitutionem.
Conf. Brunn. ad l. 5. § f. ff. b. Scot. ad ff. D. XXXII. tb. 8. Dua-
ren. ad t. Commod. c. 8. p. m. 958.
- VIII. Rei commodatæ, quæ deterior facta est, interesse præstatur,
etiamsi commodans eam sciens simpliciter receperit. *Diff. Wiss.*
ad π. Part. I. D. 27. tb. 13. Costal. ad l. 37. ff. de dol. mal. Conf.
Struv. c. V. Dec. Sabb. 6.
- IX. Qui pacto in se suscepit casus fortuitos, etiam insolitos præstare te-
netur. *Diff. Aym. Cravett. Conf. 294. n. 8. verb. infertur ex præ-*
missis. Zang. de Exc. P. III. c. 24. n. 4. seq. Rauchb. part. II. qv.
29. n. 19. Conf. Fach. Contr. l. I. c. 86.
- X. Pactum *in solido* tacite initur ad modum legitimarum usura-
rum in cas. l. 8. ff. Quib. m. pign. *Diff. Vinn. S. 2 l. II. c. 7.*
Conf. Bachov. d. Pign. l. I. c. 14. num. 4. Conf. Cujac. l. VIII.
O. 17.

- XI. Pactum commissorium pignori adjectum non valet, licet ex intervallō sit, additum. *Diff. Hunn. R. l. III. Tr. 7. part. 1. q. 5. Lipskius Cent. II. O. 324. Conf. Bach. V. II. D. 1. tb. 6. l. d. verb. Neqvis. Brunn. Ex. 17. Just. ad §. f. l. Quib m. re contr.*
- XII. Actio pignoratitia est perpetua ita ut debitor etiam post 30. & 40, annos debitum offerre & hac actione pignus repetere possit. *Diff. Gothofr. ad l. 7. §. 3. C. d. Præser. 30. vel 40. lit. i. Vinn. S. Q. l. II, c. 6. Bach. d. Pignor. l. V. c. 20.*
- EX II. LIB. XIV. XIII. Si plures exercitores navem per Magistrum exercent, ex illius contractu singuli in solidum obligantur. *Diff. Grot. d. J. B. & P. l. II, c. 11. tb. 13. Græen. de LL. Abrog. ad §. 2. I. Quod cum eo qvi & c. n. 1. 2. Conf. Scot. ad ff. D. 33. tb. 5. Laut. Concl. forens. Ex. 26. tb. 1. l. a.*
- XIV. Contributio ex Lege Rhodia æquitatis intuitu per extensionem locum habet, si urgente incendio domus aliqua diruta sit ceterarum conservandarum causa, neque hic distingvendum, an quodammodo certum fuerit, dirutam domum nihilominus perituram, nec ne? *Conf. Laut. Diff. de Æquit. & extens. Leg. Rhod. tb. 14. 16. 7.*
- XV. Non jure institores præponunt, qui negotiationem quæstuariam exercere prohibentur. *Diff. Brunn. ad l. 2. ff. de admin. rer. ad civ. Conf. Ziegl. de J. Maj. l. I. c. 41. tb. 12. Lipsk. Cent. I. O. 74. n. 5. Conf. Menoch. de Arb. Jud. Qv. c. 59.*
- XVI. Institor finito officio ex contractu, quem ut institor iniit, conveniri nequit. *Diff. Duaren. ad t. d. Instor. act. c. 4. Conf. Bach. d. Action. Disput. VIII. thes. 11. j. id. ad Treutler. V. I. D. 24. thes. 7. l. e.*
- XVII. Si servus plures exercuerit negotiationes, vel ejusdem negotiationis plures habuerit tabernas, cujuscunq; negotiationis vel tabernæ merces separatim inter ejusdem Creditores distribuntur. *l. 5. §. 15. 16. ff. d. trib. act. quod Doctores perperam ad liberi hominis negotiationes extendunt. Diff. Paul. de Castro ad d. l. 5. §. 15. n. 1. Tib. Decian. V. 2. Resp. 107. à n. 29. ad 37. Conf. Laut. Concl. for. Ex. XXVI. tb. 14.*
- XVIII. Senatus-Consultum Macedonianum consulit filios familias etiam in dignitate constituto, modò per dignitatem à patria pote-

potestate non fit liberatus. *Diff. Costal. in l. 1. ff. ad SCt. Mac.*
Hahn. ad Wes. d. t. n. 5.

XIX. Exceptio SCti Macedoniani post sententiam demum opposita
ejus executionem impedit. *Diff. Zang. d. Except. part. III. c. f.*
n. 93. Conf. Gomez. Resp. l. II. c. 6. l. c. Hill. & Don. l. XXII. c. 8.
lit. l. Coler. d. Proc. Exec. part. IV. c. 1. n. 163.

XX. Cessat Exceptio SCti Macedoniani si filius totum debitum ejus-
ve partem solverit. *Conf. Zang. de Except. part. III. c. 12. n. 44.*
Scot. ad ff. D. XXXIII. th. 19. Arum. ad ff. D. XII. th. 5. ubi
Diff. vid.

XXI. Non tollitur Exceptio SCti Macedoniani per renunciationem
filii. *Diff. Zas. cui Resp. Hunn. R. l. III. Tr. 3. part. 1. q. 17. Clud.*
tr. d. Cond. indeb. c. 8. n. 78. seqq. licet juratam, etiam de Jure
Canonico. Diff. Carpz. part. III. Dec. 256. n. 14. seqq. Conf. Pe-
rez. ad C. t. ad SCt. Maced. n. 19.

XXII. Pater administrator bonorum filii famil. quæ sunt in peculio
adventitio regulari, inventarium conficere non tenetur. *Diff.*
Durand. Spec. Jur. l. II. part. 2. rubr. d. instrum. edit. §. f. verb.
Quid de Patre. Conf. Moller. ad part. 3. C. El. 25. n. 6.

EX II.
LIB. XV.

XXIII. Pater legitimus bonorum filii administrator ob causam neces-
sariam vel utilitatem filii etiam absque decreto rectè alienat
ejusd. immobilia. *Diff. videtur Jason ad l. 12. C. d. Transact.*
n. 5. 6. Conf. Paul. de Castro ad d. l. n. 5. Fach. Contr. l. VI. c. 40.

XXIV. Usufructus legitimæ, liberis necessariò relinquendæ, Patri
non potest adimi. *Diff. Boër. dec. 194. n. 2. Berl. part. I. dec. 137.*
n. 15. seq. Conf. Fach. Contr. l. V. c. 21. Laut. Conclus. for. Ex.
XXVII. thes. 12.

XXV. Filius familias de peculio adventitio irregulari jure non testa-
tur. *Diff. Hunn. R. l. II. Tr. 5. qv. 10. Vaud. l. I. q. 1. Conf. Clar.*
sentent. l. 3. §. testamentum. q. 18. n. 2. Ungepauer Exerc. 8.
Just. qv. 6.

XXVI. Exceptio SCti Vellejani etiam post rem judicatam opponi
potest ad executionem impediendam. *Diff. Coler. de Proc.*
Exec. part. IV. c. 1. n. 161. 162. Zang. d. Except. part. III. c. 26.
num. 93. Conf. Durand. Spec. Jur. l. II. part. 1. t. d. Except.
§. 3. num. 14.

EX II.
LIB. XVI.

XXVII.

- XXVII. Cessat Exceptio S^Cti Vellejani si fœmina, de jure sibi competente & vi S^Cti edocta, eidem renunciaverit. *Diff* Gomez. l. II. *Res.* 13. n. 17. Rauchb. *part.* I. q. 34. n. 5. Don. & Hill. *lib.* XII. c. 32. l. d. *Conf.* Cujac. l. XIX. O. 34. Fach. *Contr.* l. II. c. 59. etiam extrajudicialiter. *Diff.* Paul. de Castro *ad l. f.* §. 4. ff. *ad S^Ct. Vellej.* n. 3. seq. it. Costal. *add. l. n. 6.* *Conf.* Clud. *tr. de cond. ind.* c. 8. n. 87. seq.
- XXVIII. Compensatio fit inter mutuos debitores, licet debitor, antequam ex alia parte debitum supervenerit, se soluturum juraverit, secus est si tempore juramenti mutuum adfuerit debitum. *Diff.* Fach. *Contr.* l. I. c. 7. *Conf.* Struv. *Synt. J. C. Ex.* XXI. *th.* 27. *Conf.* Brunnem. *ad l. IV.* §. 7. ff. *de Re jud.* n. 18. Moller. *ad P. I. C. El.* 8. n. 1.
- XXIX. Non rectè compensat Procurator in rem alienam, suo nomine conventus, id quod debetur Domino.
- XXX. Non compensatur species pro specie vel species pro quantitate, *Diff.* Duar. *ad t. d. Compens.* c. 2. p. m. 995. *id.* *ad l. 7.* §. 5. ff. *sol. matr. p. m.* 264. *Conf.* Zanger. *de Except.* part. III. c. 8. n. 109. seqq. Obrecht. *Disp. de Compens.* *th.* 125. seqq. Speciei autem appellatione etiam veniunt nummi, e. g. in illa arca, vel vel apud Titium depositi. *Diff.* Hill. *ad Don. l.* XVI. c. 15. *lit. x.* *Conf.* Scot. *ad ff.* D. XXXIV. *th.* 20. Hahn. *ad Wes. b. t.* n. 6.
- XXXI. Compensatio fit in genere eodem utrinque debito indeterminate v. gr. ex utraque parte debito equo, sine certa determinatione. *Diff.* Perez. *ad C. t. d. Compensat.* n. 14. Treutl *V. I.* D. 25. *th.* 8. l. c. *Conf.* Wiss. *ad π. p. I.* D. 31. *th.* 1.
- XXXII. Objectum depositi sunt etiam res immobiles. *Diff.* Schneidw. *ad §. 3. l. quib. m. re contr.* n. 10. Arum. *Ex. XII. Just.* *th.* 14. *Conf.* Gædd. *ad l. 110.* ff. *de V. S.* n. 3. Hunn. *Res. l. III. Tr. 3. part. 4. q. 1.*
- XXXIII. Usuræ non sunt præstandæ ob solum rei depositæ usum à deponente depositario concessum. *Diff.* Dion. Gothofred. *ad l.* 28. ff. *depos. lit. m.* *Conf.* Struv. c. 6. *Dec. Sabb.* 19.
- XXXIV. Adversus deponentes non permittitur depositariis retentio licet ob expensas necessarias. *Diff.* Paul. d. Castro *ad l. II. C. depos.* n. 4. Brunnem. *ad l.* 23. ff. *cod.* n. 23.

Dispu-

- I. **M**andatario, qui mandatum excessit, datur quidem quoad summam concurrentem actio mandati. *Diff. Cujac. l. XII. O. 34. Conf. Hill. ad Don. l. XIII. c. 12. lit. b.* attamen huic quoad excessum ne quidem actio negotiorum gestorum competit. *Diff. Scot. ad ff. D. XXXV. th. 21. Myns. ad §. 8. 1. Mand. n. 3. Treutl. V. I. Dissp. 27. th. 7. lit. b.*
- II. Mandatarius præstat levissimam culpam *Diff. Brunn. ad l. X. ff. Mand. n. 1. seqq. Conf. Duaren. ad t. Mand. c. 2. §. Secundo. Burgund. Comment. de peric. & culp. c. 3. n. 6.*
- III. Ex societate universali omnium bonorum unus filiam dotat licet alter liberos non habeat. *Diff. Gothofred. ad l. 81. ff. pro Soc. Conf. Franz. ad ff. h. t. n. 18. Struv. Synt. Jur. Civ. Exerc. XXII. th. 27.*
- IV. Si ab una parte res conferatur, ab altera verò tantum operæ præstentur, regulariter res tantum quoad usum censetur communicata & finita societate conferenti tota est restituenda. *Diff. Hunn. Res. l. 3. Tr. 7. part. 3. qu. 2. Conf. Fach. Contr. l. II. c. 94 Conf. Covarr. Var. Resol. l. III. c. 2. n. 7. unde hoc in casu pecuniæ casu perditæ periculū pertinet ad solum conferentē, tanquam ejus Dominum. Diff. Paul de Castro ad l. 1. C. Pro Soc. n. 2. Hunn. d. l. q. 1. Conf. Fach. d. l. c. 95. Brunn. ad l. 52. §. 2. ff. pro soc. n. 2.*
- V. Per Conventionem ad unum in societate duæ partes lucri & una pars damni, vel una pars lucri & nullum damnum pertinere potest. *Diff. Gomez. Res. l. II. c. 5. n. 5. Cravetta Conf. 173. num. 1. Franz. ad ff. h. t. num. 69. seqv. Conf. Bachov. V. I. D. 27. th. 9. lit. b.*
- VI. Fructus qui sunt in herbis nec Ord. Pol. Imp. d. A. 1577. t. 19. **EX II. LIB. XVIII.** simpliciter vendere prohibitum est. *Diff. Ziegl. de J. Maj. l. I. c. 41. th. 64. 65. Conf. Faber in C. l. 4. t. 17. d. 8.*
- VII. Quando res comparatur ad mensuram, mensura fieri potest etiam post 60. dies in perpetuum. *Diff. Treutl. V. I. D. 28. th. 7. l. e. Costal. ad l. si fundum. ff. de Contrab. emt. Conf. Brunn. ad l. 31. §. 22. ff. d. Edil. edict.*

- VIII. Si pretii determinatio collata in arbitrium alicujus ex contractibus emptio nulla est. *Diss. Scot. ad ff. D. 36. tb. 4. Don. Comm. l. XIII. c. 1. l. r. ubi Conf. Hill. Gomez l. II. Resp. 2. n. 19.*
- IX. Cùm pactum de retrovendendo initum est pretio restituto venditori contra emptorem actio personalis non realis competit. *Diss. Paul de Castro ad l. 13. ff. de pign. act. num. 6. Conf. Myns. Cent. VI. O. 69. Wiff. ad π. part. I. D. 35. tb. 31.*
- X. Ex pacto de retrovendendo certum pretium continente actio ad rem præcisè tradendam conceditur. *Diss. Ant Fab. de Error. Pragm. dec XXII. err. 4. Conf. Fach. Contr. l. II. c. 8.*
- XI. Simulationis allegatio etiam instrumentis quarentigiatis opponitur. *Diss. Moller. ad p. 2. C. El. 19. n. 66. Conf. Coler. de Proc. Execut. part. I. c. 10. num. 268. seq. Rauchb. part. II. qu. 25. num. 98. seq.*
- XII. Quoties addictio in diem fit sub conditione resolutive emptor fructus ex re vendita perceptos suos facit revocabiliter. *Diss. Tiraquell. ad l. 8. C. de revoc. don. verb. revertatur. n. 230. Conf. Hill. ad Don. l. XVI. c. 18. l. e. Ant. Fab. de Err. pragm. dec. 22. err. 1.*
- XIII. Emptor sub pacto legis commissoriarum fructus interim perceptos restituit, nisi aliud inter partes actum sit. *Diss. Fab. de Error. Pragm. dec. 22. err. 2. p. 773.*
- XIV. Venditor hæreditatis non præstat emptori portionem, quæ post venditionem factam accrevit. *Diss. Robert. Animadvers. Jur. l. III. c. 12. Duar. de Jur. accresc. l. II. c. 6. Perez. ad C. h. t. n. 15. Conf. Cujac. l. XII. O. 13. Jason. ad l. 89. ff. de leg. 3. n. 126. seqv. usq. ad n. 143.*
- XV. Actio injuriarum æstimatoria vendi potest. *Diss. Brunn. de Cess. action. c. 4. n. 57. Strauch. Diss. Just. 17. tb. 18. Conf. Hunn. Resp. l. IV. part. 7. q. 10.*
- XVI. Cessionarius privilegio uxoris & liberorum ejus, ratione dotis, non gaudet. *Diss. Myns. Cent. III. O. 3. n. 1. Conf. Brunn. de Cess. action. c. IV. n. 88. Jason. ad l. 24. ff. solut. matrim. num. 233. Schneidw. ad §. 29. I. de Action. n. 70.*
- XVII. Si venditor à cessionario inductus b. f. actionem cessit pretio æquo viliori, tum ille actionem suam salvam retinet ad residuum,

um; si verò inter venditorem & emptorem collusio quædam intervenit, in fraudem legis, tunc superfluo uterque merito privatur, ita ut illud debitori cedat. *Diff. Cujac. l. X. O. 3. f. Don. Comm. l. XV. c. 43. l. d. Durand. Spec. Jur. l. II. part. 1. t. d. cess. act. §. 1. n. 7.*

XVIII. Cessat remedium l. 2. C. de Resc. vend. si sciens verum rei pretium minoris vel majoris vendat vel emit. *Diff. Fach. Contr. l. 2. c. 20. verb. Quintò controvertitur. Conf. Paul. de Castro ad l. 2. C. de Rescind. vendit. num. 7. Conf. Cravetta. Conf. 151. num. 25.*

XIX. Emptori etiam enormiter læso ex l. 2. C. de Resc. vend. succurritur. *Conf. Robert. Animadvers. l. II. c. 13. Scot. ad ff. D. XXXVII. th. 5. Hahn. ad Wes. h. t. n. 6.*

XX. Locum quidem habet l. 2. C. de Resc. vend. in venditione prævio Judicis decreto permittitur. *Diff. Paul. de Castro ad l. 2. C. n. 5. Arum. Diss. III. ad d. l. th. 18. non tamen in venditione sub hasta facta. Diff. Perez. ad C. t. d. Resc. vend. num. 19. Cravett. Conf. 29. n. 4. Fach. l. 2. Contr. c. 21. verb. Amplius. Ant. Fab. in C. l. 4. t. 30. d. 4. Conf. Moll. Semest. l. III. c. 12. Struv. Synt. Jur. Civ. Ex. XXIII. th. 89.*

XXI. Remedium l. 2. C. non datur venditori contra tertium possessorem, licet ille tertius titulo lucrativo rem acceperit. *Diff. Covarr. Var. Res. l. II. c. 3. n. 10. Conf. Fach. Contr. l. II. c. 18. Gomez. l. II. Resp. 2. n. 22. Scot. ad ff. D. 37. th. 20.*

XXII. Perfecta emptione regulariter ad emptorem pertinet interitus periculum. *Diff. Grot. d. J. B. & P. l. II. c. 12. th. 15. Cujac. ad African. Tr. VIII. ad l. 33. ff. loc. Conf. Franz. ad ff. t. d. peric. & somm. n. 13. seq. Hahn. ad Wes. h. t. n. 1.*

XXIII. Actione emti rei venditæ traditio petitur præcisè. *Diff. Fach. Contr. l. II. c. 30. Wiss. ad π. part. I. D. 37. th. 2. Don. l. XIII. c. 2. lit. a. Conf. Hill. ad eund. Mynsing. Cent. IV. O. 61. Cujac. ad l. 72. ff. d. V. O.*

XXIV. Emptor qui propter imminens evictionis periculum pretium retinet donec satisfactio præstetur, ad illius temporis usuras non tenetur. *Diff. Covarruv. Var. Res. l. III. c. 4. n. 6. verb. Duodecimo. Fach. Contr. l. II. c. 31. verb. Altera.*

- XXV. Si in scriptis certum tempus locationis est expressum, ad illud ipsum conductio tacite renovata videtur. *Diff. Ant. Fab. in C. l. IV. t. 41. d. 48. Conf. Struv. c. 9. dec. Sabb. 31.*
- XXVI. Subconductoris res in vectæ primo locatori obligantur pro ea parte, quâ conduxit. *Diff. Hahn. ad Wes. t. in quibus caus. pign. n. 1. Conf. Costal. ad l. 11. § 5. ff. de pign. act. Wissenb. ad π. part I. D. 39. tb. 18. Beat. sent. part. I t. 24. d. loc. cond. c. 11.*
- XXVII. Si locator rem locatam simpliciter, sine pacto de re illa non alienanda oppignoraverit, conductor quidem rem sibi locatam & oppignoratam tamdiu retinere potest, donec quod interest ipsi præstetur; eo verò præstito, atque sic re locata a pignore liberata, emtor conductorem expellere non prohibetur. *Diff. Col. l. 1. Dec. 8. n. 18. Conf. Covarr. Var. Res. l. II. c. 15. n. 3. verb. secundum. Ant. Fab. in C. l. 4 t. 41. d. 19. n. 3.*
- XXVIII. Per locationem transit in conductorem nuda detentio licet locatio ad longum tempus fuerit contracta. *Diff. Forster. de Success. l. II. c. 2. n. 15. 16. Donell. Comm. l. XIII. c. 16. l. m. ubi Conf. Hill. Franz. Ex. H. 9. 5.*
- XXIX. Ob contingentem majorem ubertatem pensio ab initio conventa non augetur. *Diff. Gomez. Res. l. II. c. 3. n. 18. Costal. ad l. 25. §. vis major. 6. ff. loc. cond. Conf. Paul. de Castro ad d. l. 25. §. 6. num. 6.*
- XXX. Locator conductori restituit impensas in rem conductam ad utilitatem perpetuam factas, absque distinctione inter magnas & modicas. *Diff. Boer. dec. 44. n. 13.*
- XXXI. Solum pactum de permutatione, neque jure Canonico. *Diff. Rittersh. d. Diff. J. Civ. & Can. l. 3. c. 10. Conf. Uffelm. ad eund. O. 4. it. Clud. d. Condi. caus. dat. Disp. II. tb. 2. neque hodiè parit actionem. Hartm. Pistor. O. 167. n. 9.*
- XXXII. Permutatio fit rei traditione licet traditio ex una tantum parte suscepta sit. *Diff. Ant. Fab. in C. l. 4. t. 40. d. 9.*
- XXXIII. Re aliena data nulla contrahitur permutatio nec accipiens conveniri potest actione præscriptis verbis; sed tantum conditione ex bono & æquo: quasi causa data causa non secuta. *Diff. Strauch. Diff. XV. Just. tb. 9. Conf. Cujac. l. XXIII. O. 8. Paul. de Castro ad l. 1. ff. de rer. permut. n. 11. Will. ad π. Part. I. Dec. XXXVII. tb. 6.*
- Dispu-

Disputatio VI.

- I. **P**ost Nov. IV. c. 2 & c. principalis debitor & fidejussores excutiendi etiam in speciali hypotheca antequam possessor tertius conveniatur. *Diff. Berl. p. II. Concl. 24. n. 67. Hahn. ad W. t. d. Distract pign. n. 1. Brunn. ad l. f. C. d. O. & A. n. 3. Conf. Rittersh. ad Nov. part. III. c. 2. n. 34. Gudel. d. Jur. Nov. l. IV. c. 7. verb. Similiter. Conf. Bach. de pign. l. III. c. 17. n. 3.* EX II.
LIB. XX.
- II. Jus tacitæ hypothecæ in bonis tutorum datur pupillis in tutela constitutis non etiam hæredibus. *Diff. Carpz. l. IV. t. 4. Resp. 33. n. 9. Conf. id. p. II. C. 24. d. 12. n. 9. Coler. dec. 274. n. 6. seq. Richt. de Jur. & Priv. Cred. c. IV. sect. 1. n. 77. seqq.*
- III. Tacitam hypothecam habent pupilli etiam in bonis Pro-Tutorum. *Diff. Bach. ap. Conf. Hahn. ad Wes. t. de eo qui pro tut. verb. Eog. Conf. Ant. Fab. l. VIII. t. 7. d. 2. n. 1. Berl. part. I. Concl. 67. n. 22.*
- IV. Tacita hypotheca non competit sponsæ sive de præsentî, sive de futuro. *Diff. Treutl. V. II. D. XXIV. tb. 7. l. b. Conf. Jason ad §. fuerat 29. i. de Action. n. 38. Carpz. P. II. C. 24. D. 5. Conf. Brunn. ad l. 17. ff. de reb. auct. jud. n. 3.*
- V. Pignus mixtum habet locator prædii urbani in bonis minoris, si ex prædii conductione factus est locupletior. *Diff. Will. ad π. p. 1. d. 39. tb. 19. Conf. Bach. ad Treutl. V. II. D. I. tb. 4. l. b. c. verb. Quin. id. de pign. c. 11. n. 2. Jason ad l. 4. ff. de pact. n. 20.*
- VI. Res pignoratata vendi potest à debitore salvo jure pignoris etiam taciti. *Carpz. p. II. C. 24. d. 8.*
- VII. Pignus solvitur consensu Creditoris in ulteriorem oppignorationem. *Diff. Carpz. p. I. C. 28. d. 131. Conf. Hartm. Pistor. lib. III. q. 16. Bach. de pign. l. V. c. 8.*
- VIII. Ædilitium edictum non habet locum in locatione conductione. *Diff. Cujac. l. XII. O. 38. Conf. Bach. V. II. D. 2. thes. I. l. g. Franz. ad ff. t. d. Ædil. edict. n. 45. Perez. ad C. d. t. n. 9.* EX II.
LIB. XXI.
- IX. In transactione præstanda est evictio ubi aliquid datum est, sive data sit res controversa, sive alia uti rectè contra Fulgos. aff. *Hartm. Pist. O. 227. n. 55. & præc. Carpz. p. II. C. 34. d. 28. Gomez. l. II. Resp. 2. n. 38. Franz. d. Eviçt. n. 419.*
- X. Non præstatur evictio in donatione simplici. *Diff. Gomez. l. II.*

R, 2, n. 35. Costal. ad l. 58. ff. de Evid. Conf. Bach V. II. D. 2. tb. 5. l. d. Vinn. S. Q. l. II. c. 8.

XI. Lis denunciari debet auctoribus transmissio exemplo libelli. Diff. Gomez. l. II. Resp. 2. n. 39. Alex. de Imola ad l. 85. in executione. §. in solidum. ff. de V. O. n. 3. Conf. Franz. ad ff. t. d. Evid. n. 698. Covarr. l. III. Resp. 17. n. 3. Carpzov. Proc. l. IV. a. 3. num. 22.

XII. Denunciatio fieri potest in quacunque iudicii parte, etiam post litem contestatam, quolibet tempore modo adhuc sit integra defensio. Diff. Dion. Gothofred. ad Schneidw. Comm. Instit. §. 28. t. d. act. rubr. d. act. ex emt. n. 46. l. b. Conf. Berl. P. I. Concl. 24. n. 80. Zang. de Except. part II. c. 2. n. 7. seqq.

EX II. XII. In stricti juris iudiciis ex mora non debentur usurae, ne quidem
LIB. XXII. punitoriae etiam post litem contestatam. Diff. Jason. ad l. si fundus 31. ff. si cert. pet. Wes. in par. ff. t. de Usur. n. 3. Conf. Anton. Fab. de Err. pragm. dec. II. err. 1. Gædd. de contr. & comm. stip. c. 11. Concl. 9. Clud de Cond. caus. dat. c. 5. num. 83. seqq.

XIV. Admonitio extrajudicialis in mora constituit. Diff. Perez. ad C. t. de Usur. num. 28. licet tantum unica interpellatio intervernerit. Diff. Costal. ad l. 37. §. 1. ff. de lusufr. Bach. V. II. D. 3. tb. 6. lit. d. conf. Menoch. de A. J. Q. l. II. cas. 220. n. 29. seqq.

XV. Quasi interpellatio dicitur, si dies interpellat pro homine, quod fit in obligationibus in diem. Diff. Bach. V. II. d. 3. tb. 7. l. d. Conf. Ant. Fab. in C. l. IV. t. 24. d. 31. Wiss. ad π. part. I. d. 42. thes. 16.

XVI. Semiplenam probationem facit unus testis omni exceptione major. Diff. Ant. Fab. de Err. Pragm. dec. XIX. error. 1. Don. Comm. l. XXIV. c. 19. l. d. e. f. g. Conf. Hill. ad eundem. Borcholt. Tr. d. jurej. c. 8. n. 60. Beult ad l. 31. ff. de Jurejur. n. 938. seqq.

XVII. Doctor Juris, quâ talis instrumenta non potest conficere. Conf. Carpz. Proc. T. II. a. 3. n. 71. Ziegl. d. J. Maj. l. I. c. 26. thes. 10.

XVIII. Pubertati proximi nullibi prohibentur esse testes, nec natura impediuntur. Diff. Strauch. Diff. Just. XXV. th. 13. Carpz. Proc. T. XIII. a. 5. n. 112. Conf. Hahn. ad Wes. b. t. n. 3.

xix. Fra-

- XIX. Fratres in causa fratrum regulariter ad testimonium admittuntur. *Diff. Perez. ad C. t. d. Test. n. 8. Conf. Anton. Fab. ad C. l. IV. t. 14. d. 24. Durand. Spec. Jur. l. I. part. 4. t. d. Test. §. 1. n. 8. Conf. Menoch. de A. J. Q. cas. 104.*
- XX. Etiam Clerici coguntur ad testimonium dicendum in causa Laicorum. *Diff. Andr. Vallens. Paratit. J. Can. l. II. t. 21. n. 7. Conf. Coler. part. I. dec. 211.*
- XXI. Hodie puro & simplici consensu contracta sponsalia non sunt verum matrimonium. *Diff. Hahn. ad Wes. t. d. Rit. nupt. n. 5. verb. Benedicente. Conf. Carpz. Pract. Crim. qv. LXVII. num. 5. seq. Eck. C. 7. t. d. Sponsal. §. 2.* EX II. LIB. XXIII.
- XXII. Metus non vanus Sponsalia reddit ipso jure nulla. *Diff. Covarr. de Sponsal. part. I. c. 4. §. 16. Conf. Fach. Contr. l. III. c. 28. Zigl. ad Inst. 7. Can. l. II. t. 12 §. 22. verb. justus & c.*
- XXIII. Si plura sponsalia fuerint contracta, & quidem omnia publica de presentia priora preferuntur, licet posterioribus accesserit copula, modo non accedat Benedictio. *Conf. Zigl. ad Inst. 7. Can. l. VII. t. 10. §. 17. verb. tolli. Diff. Coler part. I. dec. 3. n. 3. conf. Struv. S. J. C. Ex. XXIX. t. b. 16.*
- XXIV. Rati habitio parentum in nuptiis liberorum non habet vim consensus ab initio interpositi. *Diff. Scot. ad J. D. IV. t. b. 5. Conf. Franc. Hotom. Illustr. Quest. 9. Franz. Ex. II. q. 5. Cujac. l. III. O 5.*
- XXV. Quando Sponsus promittit sponsæ se nunquam domicilium esse mutaturum conventioni huic stare debet, nisi nova urgens causa supervenerit. *Diff. Covarr. de matrim. part. II. c. 7. n. 6. Conf. Beust. Tr. Connub. part. II. c. 32.*
- XXVI. Error vitiat matrimonium si quis duxit defloratam pro Virgine. *Diff. Franz. ad pr. 7. de Nupt. n. 29. seq. Conf. Schneidw. de Nupt. c. 4. num. 59. Hahn. ad Wes. t. d. R. N. num. 8. verb. Quamquam. Conf. Bach. V. II. D. 6. t. b. 6. l. e*
- XXVII. Filia emancipata à parente dos non necessario constituitur. *Diff. Treutl. V. II. disp. 7. t. b. 2. l. d. Conf. Wiff. ad π. Part. I. dec. 46. t. b. 8.*
- XXVIII. Ex juris necessitate parens filia in potestate existenti dotem constituit, nisi habeat propria bona unde sibi dotem
con.

- constituere possit. *Diss. Jason. ad §. fuerat. 7. de Pact. n. 100.*
Myns. Cent. V. O. 32. num. 5. conf. Bach. V. II. d. 7. tb. 2. l. c. it.
Wissenb. c. 1.
- XXIX. Libero arbitrio soror dotatur à fratre. *Diss. Duaren. ad t. Solut.*
matr. rubr. de dot. c. 3. Lipsk. Cent. II. O. 27. n. 17. Conf. Arum.
d. XV. ad ff. tb. 8.
- XXX. Res pecunia dotali comparata non fit dotalis. *Diss. Arum. dec.*
XV. ad ff. tb. 12 Brunn. ad l. 54. ff. de Jur. dot. Donell. com-
ment. l. V. c. 2. ubi conf. Hill.
- XXXI. Non prohibetur alienatio rei dotalis mobilis, licet servando
 servari possit. *Diss. Rosb. Compend. Jur. Civ. & Can. l. II. t. 7.*
n. 6. Conf. Eck. C. J. C. t. d. fund. dot. §. 2.

Disputatio VII.

EX II.
LIB, XXIV.

- I. **D**onatio inter virum & uxorem ipso jure nulla juramento confirmatur secundum Jus Canonicum. *Diss. Carpz. P. II. c. 31. d. 1. n. 5 seq. Coler. d. Proc. Exec. part. III. c. 1. n. 116, conf. Crayetta Conf. 202. n. 6. Clar. sentent. l. IV. §. donatio q. 9 n. 3. Fach. contr. l. 3. c. 81.*
- II. Donatio inter Virum & Uxorem prohibita donantis morte naturali non civili confirmatur. *Diss. Jason. in l. Si stipulatus fuerim. 76. §. I. ff. d. V. O. n. 7. Conf. Will. ad Pand. P. 1. d. 47. tb. 13. licet tantum per modum conventionis absque traditione facta sit. Diss. Costal. ad l. 23. ff. d. don. int. V. & Ux. n. 16. Vinn. S. Q. l. II. c. 15. Conf. Rittersh. ad Nov. part. V. c. 12, num. 67.*
- III. Propter adulterium solvitur matrimonium quoad vinculum. *Diss. Vallens in parat. J. Can. l. 4. t. 19. pr. verb. Non obst. conf. Rittershus. d. Diss. J. Civ. & Can. l. II. c. 8. non verò ob lepram. Diss. Bachov. V. II. D. 6. tb. 8. l. 2. conf. Carpz. Jpr. Conf. sist. l. II. d. 180. num. 1. Conf. Zigl. ad Instit. J. Can. l. II. t. 10. §. 25. verb. non dirimat.*

EX II. IV. Actio rerum amotarum datur adversus hæredes ad præstandum
LIB, XXV, id, quod ad eos pervenit non in solidum. *Diss. Vinn. ad §. 1. J. de Per-*

per. & temp. act. n. 2. Conf. Bach. de Action. D. V. tb. 8. Wiff. ad
π. p. I, D. 49. tb. 5. Hahn. ad Wesf. t. de Act. rer. am. num. 4. verb.
Eaque.

- V. Alereteneretur pater filium quam primum natus est. Diff. Co-
varr. de Matrim. part. II. c. 8. §. 6. n. 19. Hartm. Pistor. O. 97. n. 6.
Conf. Cujac. l. XIX. O. 40.
- VI. Liberis incestuosis à Parentibus alimenta Jure Canonico non
debentur. Diff. Hunn. Resp. l. III. Tr. I. q. 10. Brunn. ad l. 8. C.
de Natur. lib. n. 8. Rittersh. d. Differ. I. C. & Can. l. II. c. 7. §.
Rursum. & Uffelmann. ad eund. O. 3. Conf. Franz. ad I. t. de
her. qvæ ab intest. c. 9. n. 18. Meier in C. J. A. t. de alend. lib. tb. 8.
- VII. Vitricus potest esse Tutor privignorum. Diff. Wesenb. ad ff. EX II. LIB.
t. de Tutel. n. 5. Boër. dec. 124. n. 12. Conf. Hahn. ad Wesf. d. l. XXVI.
Struv. c. 22. dec. Sabb. 2. Ludw. Ex. III. tb. 6. l. a.
- VIII. Creditores & debitores pupilli Jure Novo non possunt dari
tutores testamento. Diff. Ant. Faber in Cod. l. 5. t. 20. d. 1. Du-
rand. Spec. Jur. l. 1. part. 3. t. de Tutor. § 5. l. c. ibiq. Addit. Rit-
tersh. ad Nov. part. 8. c. 4. n. 14. Bach. ad Tr. V. II. D. 8. tb. 4. l. c.
verb. Nisi. Grœn. d. LL. Abrog. ad l. 8. C. qvæ dar. tut. n. 2. ne-
que à Magistratu ob easdem rationes, Diff. Rittersh. ad Nov.
d. l. n. 15. Conf. Fibig. Coll. leg. Semid. 3. q. 2.
- IX. In testamento privilegiato inter liberos dari potest à Patre tu-
tor. Diff. Carpz. l. V. R. 85. Conf. Tiraquell. ad L. Si unquam
C. de Revoc. don. pr. num. 25. Brunnemann. ad l. 2. C. de Con-
firm. tut. num. 2. sequ.
- X. Mater & avia præferuntur in tutela omnibus tutoribus legiti-
mis ordinariis collateralibus, non etiam Ascendentibus.
Diff. in avo paterno, Treutl. V. II. D. 8. tb. 3. l. d. Conf. Carpz.
part. 2. dec. 122. n. 13. Ant. Faber. de Err. Pragm. dec. 6. err. 7.
Phil. Porcius conf. 193. num. 5. seqq. Bach. ad Treutl. Vol. II.
D. 8. tbes. 3. l. d.
- XI. A tutela, quæ Matri & Avia lege defertur, eandem non remo-
vet sola Testatoris prohibitio. Diff. Bach. ad Treutl. V. II.
Disp. 8. tb. 3. l. a. Strauch. Diff. V. Justin. tb. 15.
- XII. Quando Judex loci, in quo bona pupilli sita sunt, in tutoris
datione cum Judice domicilii concurrit, hic præfertur. Diff.

D

Bar.

- Bartol. ap. Gothofr. ad l. 27. ff. de tutor. vel curator. dat. Conf.
 Duaren. ad t. ff. Qui pet. tut. c. 6. Arum. Disp. 16. ad ff. thes. 7.
 Brunn. ad l. un. C. ubi pet. tut. n. 3.
- XIII. Mater privatur legitima successione liberorum, modò tutores non petierit intra annum. Diff. Ludw. ad §. 6. I. de SCto Tertyll. Conf. Donell. Comm. l. III. c. 8. l. d.
- XIV. Decretum factæ confirmationis à Magistratu probant Tutores per tutorium, quod requiritur etiam in Tutore testamentario. Conf. Carpz. Proc. T. V. a. 3. n. 7. Fibig. Colleg. leg. Semid. III. quest. 1.
- XV. Quando testator prohibuit inventarium confici, sufficit à tutore fieri privatam rerum consignationem. Diff. Boër. dec. 61. n. 12. Conf. Vinn. S. Q. L. II. c. 16. Moller. Semestr. l. I. c. 39. Conf. Jason. ad l. Nemo potest 55. ff. de leg. 1. n. 51. seqq.
- XVI. Tutor in administratione tutelæ præstat levem culpam. Diff. Burgund. Comm. de peric. & culp. c. 3. n. 7. Donell. Comm. l. XV. c. 20. l. 4. Conf. Franz. Ex. III. q. 9. Wissenb. ad π. p. I. D. 51. tb. 10. Struv. S. J. C. Ex. XXXI. tb. 38.
- XVII. Auctoritatem præstare debet pupillo tutor præsens corpore & animo. Diff. Cujac. l. XIII. O. 31. Conf. Carpz. P. II. Constit. 15. d. 30. Phil. Us. Pr. I. l. 1. Ecl. 85. Franz. Exerc. III. q. 4. Arum. disp. XVI. ad ff. tb. 11.
- XVIII. Pupillus stare tenetur locationi à tutore initæ, sive ea sit in breve, sive in longum tempus contracta. Diff. Perez. ad Codic. t. Quand. ex fact. tut. n. 3. Pinell. ad l. 1. C. de bon. mat. part. III. n. 63. Conf. Carpz. l. V. R. 78. n. 5.
- XIX. Quando tutor vel Curator ut suspectus postulatus est, & condemnatur ob dolum, fit infamis, ob culpam latam non æquè. Diff. Hunn. R. l. I. Tr. 4. q. 28. Wiss. ad π. Part. I. d. 51. thes. 21. Hillig. ad Donell. l. XVI. c. 7 l. X. Conf. Ungepauer Ex. IV. Just. qv. 17. Franz. Ex. III. q. 8.
- Tutores testamentarii propter excusationem privantur legato relicto in testamento, secus est, si absque consideratione tutelæ ipsis aliquid legetur. Diff. Mynsing. C. 6. O. 87. num. 3. Conf. Brunn. ad l. 32. ff. de Excusat. Perez. ad Cod. t. de Excusat. tut. num. 22.

EX II. XX.
 LIB. XXVII.

XXI

- XXI. Pupillus educari debet regulariter apud matrem, nisi ad secundas nuptias processerit, quæ limitatio adhuc moribus nostris observatur. *Diff. Grœn. ad l.un. C. ubi pup. educ. num. 3. Brunn. ad l.1.2. C. d.t.n.7. Conf. Gravett. Conf. 18. n. 3. Anton. Faber l.V. t. 30. d.1. Carpz. P.II. C. 11. d. 42. 43. Hartm. Pistor. O. 98. Lipsk. Cent. II. O. 3. n. 4. 5.*
- XXII. Actio tutelæ propter levem culpam quidem non datur in hæredes tutoris, *Diff. Cujac. l. XIII. O. 39. & l. 21. O. 2. oblatam tamen. Diff. Strauch. Diff. Just. V. th. 32. Conf. Bach. V. II. D. 9. th. 5. l. d. c. Hahn. ad Wesf. t. d. tut. & mt. distrab. n. 4.*
- XXIII. Actio tutelæ necessariò instituitur adversus tutorem in loco, ubi tutor administravit. *Diff. Curia Lips. ap. Carpz. l. II. R. 33 n. 3. 4. it. Grœn. d. LL. Abrog. ad l. 1. C. Ubi de ratiocin. Conf. Franz l. I. Res. 26. n. 2. Carpz. Proc. tit. III. a. 6. num. 41. Decis. Elect. Noviss. XXXVI.*
- XXIV. Actio de rationibus distractis concurrit cum actione tutelæ electivè, quatenus rem etiam persequitur, cumulativè autem, quatenus pœnam continet, adeoq; hætenus etiam post actionem tutelæ directam potest intentari. *Diff. Fibig. Coll. leg. Semid. 3. q. 4. Conf. Perez. ad C. t. Arbitr. tut. n. 13.*
- XXV. Excussis tutorum ac Curatorum facultatibus, actio subsidiaria etiamnum hodie in Magistratum dari solet. *Diff. Rittershus. ad Nov. part. VIII. c. 9. n. 21. Treutl. V. II. D. 9. th. 7. l. c. Conf. Brunn. ad l. 1. C. de Magistr. conv. n. 2. Andr. Schæff. part. III. q. 6. Philip. Us. Pr. Inst. l. 1. Ecl. 89.*
- XXVI. Ad res pupilli immobiles alienandas non sufficit causa utilis, licet causæ cognitio & decretum accedat. *Diff. Durand. Spee. jur. l. IV. part. 3. §. Nunc dicendum. verb. Hoc quoque. Conf. Capic. Dec. 113. n. 6. seqq. Fach. Contr. l. III. c. 3. Menoch. de Arb. jud. Quest. l. II. c. 173. n. 60. seqq.*
- XXVII. Pupilli pubertate, scilicet masculi anno XIV, fœminæ anno XII, etiam hodie, finitur tutela. *Diff. Coler part. 1. Dec. 6. n. 16. Conf. Grœn. d. LL. Abrog. ad pr. I. Quib. mod. tut. fin. Brun- nemann. Exercitat. IV. Justin. ad d. pr. Conf. Carpz. Part. II. C. 11. d. 10.*
- XXVIII. Hodie omnes minores etiam invitati accipere tenentur Cura-
tores,

tores, nulla distinctione admiffa inter minores, qui nunquam Curatores habuerunt, & illos qui per mortem Curatorum eisdem habere defierunt, *Diff. Bachov. V. II. D. 8. th. 8. l. 4. Conf. Schulz. S. I. t. d. Curat. l. 6. Carpz. l. V. R. 86. n. 36.*

XXIX. Prodigus talis fit, quoad effectus juris, per Judicis sententiam declaratoriam, *Diff. Fach. Contr. l. II. c. 63. Donell. Comm. l. XII. c. 22. l. 4. Conf. Gomez. l. II. Resol. 14. n. 30. Carpz. part. III. C. 6. def. 10. Hahn ad Wesf. t. d. Cur. fur. n. 2. Gædd. de contrah. & committ. stip. c. 7. n. 134. seqq.*

XXX. Meretrici, quâ tali, Curator non datur, *Diff. Cujac. ad l. VI. ff. de V. O. Conf. Schot. ad ff. D. 10. th. 22.*

XXXI. Prodigus ipso Jure definit esse in cura, si bonos mores recepit quos an receperit, sententiæ Judicis declaratoriæ relinquendum est, *Diff. Boërius Dec. XXIII. n. 39. 40. Conf. Dec. Conf. 274. n. 1. Brunnem. ad l. 1. ff. de Cur. fur. n. 3. Wissenb. ad π. P. I. Diff. 53. th. 23.*

Disputatio VIII.

EX II.
LIB.
XXVIII.

- I. **U**ltimo supplicio damnati etiam Jure Novellarum prohibentur testari, *Diff. Hunn. Resol. l. I. tr. 4. q. 10. Ludvv. tr. de U. V. part. I. c. 2. p. m. 36. Conf. Dauth. de Testam. rubr. t. Qui test. fac. poss. n. 209. Jul. Clar. Sent. l. 3. §. Testamentum. qv. 21. Coler. Decis. 34. n. 4. Berlich. Part. III. Concl. 8. n. 3.*
- II. Testamentum Principi oblatum subsistit, licet oblatio per Procuratorem facta sit, *Diff. Carpz. P. III. dec. 193. n. 8. Ludvv. de U. V. part. II. c. 1. p. m. 187. Conf. Struv. Synt. jur. Civ. Ex. XXXII. th. 9. Conf. Scheff. part. III. q. 4. Hartm. Pistor. l. III. q. 28.*
- III. Plures in uno testamento testari queunt. *Conf. Gail. l. 2. O. 117. n. 1. 2. Clar. Sent. l. 3. §. Testamentum q. 60. Carpz. P. III. C. 7. d. 18. Jasoni ad l. licet. 19. C. d. Paët. n. 3. Alex. d. Imol. ad l. Patris 20. ff. d. vulgar. & pup. subst. n. 8.*
- IV. Actus testandi continuus interrumpitur contractu *Diff. Paul. d. Castro ad l. 28. C. d. Testam. n. 3. Conf. Hahn. ad Wesf. t. Qui test. fac. poss. n. 10. verb. Ilno. Ludw. d. U. V. part. 2. c. 1. p. 204. seq. Scheff. part. III. q. 27. 28. Hill. ad Donell. l. VI. c. 8. l. e.*

V. Pa

- V. Pater non prohibetur in testamento filii emancipati esse testis. *Diff. Dion. Gothofr. ad §. 6. I. d. Test. ord. n. 7. l. d. Conf. Myns. ad §. 8. I. d. t. n. 3. Bach. ad Treutl. V. II. d. 10. tb. 4. l. m. Dauth. de Testam. in l. 20. ff. qui test. fac. n. 6.*
- VI. Si aliqua ex solennitatibus testamentariis omissa est, tum ex tali imperfecto testamento nec naturalis obligatio oritur: Nam hæres tantum obligatur ex agnitione voluntatis defuncti. *Diff. Fach. Contr. l. IV. c. 5. Vinn. ad §. 3. t. d. Testam. ord. n. 8. Ludw. Tr. d. II. V. part. II. c. 1 p. 209. seq. Bach. V. II. d. 10. tb. 5. l. a. verb. Ne. Conf. Hill. ad Don. l. VI. c. 9. l. a. Covarr. de Testam. c. 10. n. 12. seqq. Hahn. ad Wes. n. 13. verb. Maritis, ubi præjud.*
- VII. Jure Civili non valet testamentum nuncupativum implicitum, quod fit per relationem ad scripturam, quam testator producit, dicens, se hæredem instituere, quem in hac scheda nominavit, & hæc esse ultimam suam voluntatem. *Diff. Clar. Sent. l. 3. §. Testamentum q. 4. n. 3. Conf. Ludw. Tr. d. Ult. Vol. part. II. c. 1. p. 190. Brunn. ad l. 21. ff. Qui test. fac. poss. n. 3. seqq.*
- VIII. Filia reorum Criminis perduellionis, *Diff. Anton. Matth. d. Crim. l. 48. t. f. c. 3. n. 20. Mart. Rumel. ad A. B. part. III. Diff. 4. tb. 10. Conf. Clar. Sent. l. 5. §. Læsa Majestatis n. 10. eorumq. nepotes in testamento non prohibentur hæredes institui. Diff. Clar. d. l. n. 13. Covarr. Var. Resol. l. II. c. 8. n. 2. Conf. Bach. V. II. D. 32. tb. 1. l. b. verb. Idem. Sixtin. d. Regal. l. II. c. 20. n. 77. Myler. in Add. ad Rumel. d. D. IV. tb. 13. Gomez. Var. Resol. t. III. c. 2. n. 15.*
- IX. Unus hæres institutus in certa re totam hæreditatem potest acquirere, quod consuetudine generali mutatum non est. *Diff. Græen. d. LL. Abrog. ad §. 5. l. d. her. inst. n. 3. 4. Conf. Carpz. Dec. ill. 81. Phil. Us. Pr. I. l. 2. Eclog. 59. Brunn. ad l. 13. C. d. her. Inst. n. 9. seq. Struv. ad Ant. Matth. d. Success. diff. de divort. leg. & us. a. 3 F.*
- X. Ex testamento per agnationem posthumi rupto non debentur legata, licet testator sciverit uxorem esse prægnantem. *Diff. Carpz. l. VI. Resp. 10. 11. Jason. ad Auth. Ex. Causa C. d. lib. præter. n. 3. Conf. Ant. Faber ad C. l. 6. t. 9. d. 1.*

- XI. Testamentum prius tollitur per mutatam voluntatem in testamento posteriore, licet quis juraverit se à priore voluntate nolle recedere *Diff. Gvil. Durand. Spec. Jur. l. II. part. II. tit. de instrum edit. §. 12. n. 25. Conf. Clar. Sent. l. 3. §. Testamentum q. 94. n. 3. Fach. l. IV. Contr. c. 8. Ludvv. d. II. V. part. I. c. 1. tb. 3.*
- XII. Mutatio voluntatis locum habet etiam in testamentis Conjugū mutuis, licet alteruter jam sit mortuus, quod tamen pro parte testamenti, quam condidit Conjux superstes, tantum intelligendum est, *Diff. Ant. Fab. ad C. l. 6. t. 5. d. 18. Conf. Brunn. ad l. 22. ff. d. leg. 3. n. 4. Carpz. P. III. C. 2. d. 12.*
- XIII. Tollitur testamentum contraria voluntate secundum l. 27. C. de Testam. declarata, modò accedat lapsus decennii à tempore conditi testamenti currentis. *Diff. Brunn. ad l. 27. C. d. Testam. n. 10. Conf. Clar. Sent. l. 3. §. Testamentum. q. 91. n. 4. Dauth. d. testam. ad l. 21. ff. Qui test. fac. poss. n. 11.*
- XIV. Rumpitur testamentum nuncupativum cancellatione instrumenti, super eo confecti, licet notarius illud in Protocollo non deleverit, *Diff. Clar. Sent. l. III. §. testamentum q. 93. n. 1. Coler. part. II. d. 250. n. 6. Conf. Bach V. II. D. 10. tb. 7. l. b. Lauterb. Diss. de Cancellat. tb. 35. Paul de Castro ad l. 30. C. d. Testam. n. 7.*
- XV. Hæredi substitutus in casum si hæres esse non potuerit non intelligitur substitutus in casum, si hæres esse noluerit, *Diff. Ant. Gomez. Var. Res. l. I. c. 3. n. 10. ibique Eman. Svarez. in Addit. lit. f. Arum. Disp. IX. Just. tb. 15. Conf. Bach. V. II. D. 11. tb. 6. l. a. Ludvv. Tr. d. II. V. part. II. c. 2. p. 263. Fachin. Controv. l. IV. c. 61.*
- XVI. Substitutio expressa pupillaris vulgarem tacitam completitur. *Diff. Vigl. ad pr. I. d. pup. subst. Conf. Myns. ad pr. I. eod. tit. l. a. Conf. Jac. Comenatus Quest. Juris sing. 18. n. 31. Vinn. S. Q. l. II. c. 24. Franz. Ex. VI. q. 6. Hunn. R. l. II. Tr. 6. q. 7.*
- XVII. Mater liberis quasi pupillariter substituere potest, licet ad secunda vota transierit. *Diff. Ludvv. d. II. V. part. II. c. 2. p. 303. Strauch. Diff. IX. Just. tb. 19. Donell. Comm. l. VI. c. 27. l. f. Conf. Brunnem. ad l. 9. C. d. impub. & al. subst. n. 4.*

- XXIX. Si uterq; & pater & mater liberis suis pupillariter substitue-
rint in paternis bonis præfertur substitutus paternus, in ma-
ternis maternus *Diff. Vinn. ad §. 1. l. d. pupill. subst. n. 2.*
Hunn. R. l. II. Tr. 6. q. 19. Conf. Perez. ad C. t. d. impub. §.
ad subst. n. 38.
- XIX. Quasi pupillariter substitui potest liberis prædigis. *Diff. Fer-*
din. Vasqv. Ill. Controv. c. 37. n. 9. Conf. Hill. ad Don. l. VI.
c. 27. l. c. Ludvv. Tr. d. U. V. part. II. c. 2. p. 307. Jason. ad
l. Ex factō 43 ff. d. vulg. § pup. subst. n. 40.
- XX. Parentes liberis mente captis substituunt descendentes, eo-
rum unum vel certos, relicta tamen legitima ei, cui debetur.
Diff. Eck. C. 7. t. d. vulg. § pup. subst. §. 31. Strauch. Diff. IX.
Just. th. 29. Don. Comm. l. 6. c. 27. l. m. ubi Conf. Hill. Go-
mez. Res. Var. Tom. 1. c. 6. n. 6. Conf. Vinn. ad §. 1. l. d. pupill.
subst. n. 6. Struv. S. J. C. Ex. XXXIII. th. 34.
- XXI. Conditio casualis aut mixta institutioni filii familias adjecta
illius institutionem etiam hodie ipso jure vitiat. *Diff. Jason.*
d. l. Si pater. C. d. Inst. § subst. n. 19. Clar. Sent. l. III. §. testa-
mentum q. 39. n. 4. Conf. Fach. Contr. l. V. c. 71. Bach. V. II.
D. II. th. 3. l. d. verb. Hodie. Carpz. P. III. Const. 9. d. 18.
- XXII. Tempus inchoando & perficinando inventario præfinitum
currit à tempore scientiæ, quod testator mortuus sit. *Diff.*
Alex. de Imola ad l. 22. C. d. Jur. delib. n. 6. Conf. Coler. d.
Proc. Exec. part. II. c. 3. n. 393. seq. Perez. ad C. t. d. Jur. del.
n. 8. Laut. diff. de Invent. her. th. 13.
- XXIII. Hæres Creditoribus res hæreditarias in solutum dare po-
test, si hæreditas non sit solvendo, & vel Creditores consen-
tiant, vel res hæreditariæ emptorem non inveniant. *Diff.*
Obrecht. part. I. d. 20. de her. inst. n. 593. Schneidvv. ad §. pen.
l. d. her. qual. § diff. n. 29. Conf. Fach. Contr. l. IV. c. 39. Conf.
Jason. ad l. 22. § 4. C. d. Jur. del. n. 1. it. Gothofr. add. §.
- XXIV. Ex æquitate secundum privilegium militare testantur cle-
rici, mercatores vulgò Marktener in hostico deprehensi. **EX II. LIB**
Diff. Treutl. V. II. D. 10. th. 6. l. b. ubi Conf. Bach. Ludvv. Tr. XXIX.
d. U. V. part. II. c. 3. p. 319. Jul. Clar. Sent. l. III. §. testamen-
tum q. 15. n. 5. non tamen milites præsidarii hostium in-
cur-

curfionibus non obnoxiii *Diff. Cujac. Consult. 49. Conf. Phil. Uf. Pr. I. l. 2. Eclog. 50. Carpz. l. VI. R. 14. n. 21. Conf. Coler. Dec. 243.*

XXV. Testamentum paternum salvo privilegio etiam obtinet inter nepotes, licet filius adhuc vivat, *Diff. Durand. Spec. Jur. l. IV. part. 3. t. d. Stat. Monach. n. 58. Ludvv. d. II. V. part. II. c. 3. p. 333. Conf. Boër. Dec. 241. n. 3. Conf. Hart Pist. l. I. q. 1. n. 16.*

XXVI. Privilegio testandi inter liberos gaudet Pater, etiam si liberi sint ex concubina nati. *Diff. Dauth, d. Testam. ad l. 2. C. d. t. n. 44. Ant. Matth. d. Success. c. 2. a. 17. Jul. Clar. Sent. l. III. §. testamentum q. 12. n. 1. Fach. Contr. l. IV. c. 3. Hart. Pist. l. I. q. 1. n. 19. ibique Sim. Ulr. Pist. in Addit. l. y. Conf. Paul. d. Castro ad l. 21. n. 1. C. d. Testam. §. 6. Eckolt. Comp. Jur. t. Qui test §. 13.*

XXVII. Ad testamenti tempore pestis conditi privilegium non sufficit pestem esse in civitate vel provincia. *Diff. Moller. ad P. 3. Const. El. 4. n. 12. Conf. Boër. Dec. 228. n. 11. 12. Consult. Sax. Part. 2. q. 29. n. 5.*

XXVIII. Testamentum ad pias causas Jure Canonico valet, modo coram duobus vel tribus testibus conditum sit. *Diff. Covarruv. ad c. Relatum. X. d. Testam. n. 12. Ludov. Engel Coll. Univ. Jur. Can. part. II. l. IV. r. 14. n. 14. Conf. Rittersh. d. diff. J. C. & C. l. 4. c. 2. ibique Uffelm. Obs. 1. Jac. Thoming. dec. 4. n. 5. Jul. Clar. l. 3. §. testamentum q. 6. n. 2. Fach. Contr. l. IV. c. 3. f. Ludvv. Tr. d. II. V. part. II. c. 3. p. 348. seqq.*

XXIX. Filius feudum patris agnoscens totam ipsius hæreditatem agnoscere videtur. *Diff. Myns. Cent. III. O 67. Borcholt. d. Feud. c. 7. n. 94. Gail. l. II. O. 128. n. 19. Conf. Carpz. P. II. C. 47. d. 4. Berl. P. II. Concl. 56. n. 11. 12. 13. Struv. S. J. F. c. 9. a. 11. Hart. Pist. l. II. q. 2. n. 10. Conf. Coler. dec. 282. n. 8. ibique Pensold. in Addit.*

XXX. Hæres qui necem defuncti non vindicat hodie hæreditate non privatur. *Diff. Scab. Stetin. ap. Richt. Conf. Reg. 80. n. 4. seq. Jul. Clar. Sent. l. V. §. f. q. 79. n. 8. Gomez. Var. Res. Tom. 3. c. 3. n. 62. Carpz. P. IV. C. 11. d. 10. Struv. S. J. C. Ex. XXXIV. tb. 50.*

XXXI.

XXXI. Si testamentum prius corrumpi dolo effecit hæres in posteriore testamento scriptus, testamentum posterius ipso jure nullum est, quod validitate sua gaudet blanditiis sine dolo adhibitis eocꝰ nomine nulla hæredi qui in testamento priore institutus erat adversus institutum in posteriore testamento competit actio. *Conf. Jason. ad l. 1. C. Si quis a- liq. test. prob. n. 5. Berl. P. III. Concl. 7. n. 39. Dec. Conf. 489. n. 1. 6. Hart. Pist. part. I q. 29. n. 1. 2.*

XXXII. In Codicillis testes esse possunt etiam mulieres. *Diff. Vinn. ad §. 3. l. d. Codic. n. 3. Treutl. V. II. d. 5. tb. 8. l. e. Bach. V. II. D. 10. tb. 4. l. f. verb. idem. Cujac. ad l. 20. ff. Qui test. fac. poss. verb. Eum. Perez. ad C. t. d. Codicill. n. 4. Conf. Carpz. P. III. C. 1. d. 30. n. 2. Will. ad π. part. I. D. 58. tb. 18. Ludw. Tr. d. Ult. Vol. part. II. c. 5. p. 403. & Legatarii. Diff. Hahn ad Wes. t. Qui test. fac. poss. n. 11. Groen. d. LL. Abrog. ad §. 11. l. d. Test. ord. Brunn. ad l. f. C. d. Codicill. n. 18.*

XXXIII. Resolvuntur codicilli voluntate contraria posteriori declarata coram quinque testibus, non paucioribus. *Diff. Bo- cer. Class. II. Disp. 8. tb. 82. Donell. comm. l. VII. c. 19. l. g. Ludvv. d. II. V. part. I. c. 6. p. 170. Wesenb. in parat. ff. ad t. de Adim. vel transf. leg. n. 3. ubi Conf. Hahn. Phil. Us. Pr. Inst. l. II. Eccl. 94. Tabor part. elem. II. §. 46. in exθ.*

Disputatio IX.

I. **Q**uod pauperibus simpliciter relictum est potest iudicis arbitrio uni concedi, qui miserrimus omnium est. *Diff. Myns. Cent. V. O. 67. Treutl. V. II. D. 13. tb. 2. l. d. Ludvv. d. Ult. Vol. part. II. c. 2. p. 254. Conf. Brunn. Ex. XIII. Just. ad §. 27. l. d. leg.*

II. Legari potest feudum ad eum effectum, ut æstimatio illius debeatur. *Diff. Jul. Clar. Sent. l. VI. §. feudum. q. 40. n. 4. Fach. Contr. l. V. c. 37. Gail. l. II. O. 154. n. 13. Hillig. ad Don. l. 8. c. 11. l. d. Will. ad π. part. I. d. 30. tb. 26. Conf. Brunn. ad l. 39. ff. d. leg. I. n. 12. Amad. Eckholt. C. 7. t. d. legat. §. 10. Conf. Struv. S. J. F. c. 9. a. 12. n. 9.*

EX II.
LIB.
XXX.
XXXI.
XXXII.

E

III. Si

- III. Si res cum aliis communis, aut in qua testator tantum habuit utile dominium, legata, tum in dubio tantum videtur id legatum, quod testator habet. *Diff. Donell. ap. Conf. Vinn. S. Q. l. 2. c. 26. id. ad §. 4. l. de leg. n. 3. Alex. de Imola & Jason. in l. Servi §. cum fundus ff. d. leg. 1.*
- IV. Cum res hæredis legata est legatum omninò valet, licet testator rem suam esse putaverit. *Conf. Cujac. ad §. 4. l. d. Leg. n. 5. Vultej. d. §. n. 6. Donell. comm. l. IIX. c. 11. l. y. Gomez. Var. Res. Tom. I. c. 12. n. 14. Brunn. ad l. 67. §. 8. ff. de leg. 2. n. 11.*
- V. Si legatum est jus in re illud jus legatario etiam ignoranti statim acquiritur. *Diff. Cujac. ad l. filiusfamilias. 16. ff. Qui rest. fac. poss. Conf. Bach. V. II. D. 13. tb. 7. l. 4. Hillig. ad Don. l. IIX. c. 18. l. 4. Conf. Franz. Ex. VII. q. 1. n. 16. seq.*
- VI. Hæres legatario rem legatam præstare tenetur cum usuris & fructibus, scilicet ex tempore moræ non mortis. *Diff. Jason. ad l. Servo legato 69. ff. d. leg. 1. n. 3. 4. Conf. Cujac. ad African. Tr. VII. ad l. 40. ff. d. A. R. D. p. m. 495. Costal. ad l. 3. ff. d. Usur. Hart. Pist. O. 116. Berl. part. III. Concl. 19. n. 2. seqq.*
- VII. Legatariis datur remedium l. f. C. d. Edict. D. Hadrian. toll. modo jus Legatorum sit liquidum, & non adsit legitimus contradictor. *Diff. Ludvv. Tr. d. II. V. part. I. c. 4. n. 92. Jason. ad l. f. C. de Ed. D. Hadr. n. 7. Conf. Coler. de Proc. Exec. part. II. c. 2. n. 32. Petr. Heig. part. II. q. 7. n. 39. Böer. dec. 295. n. 12. Brunn. ad d. l. f. C. n. 21.*
- III. Jus accrescendi obtinet in mortis causa donationibus. *Ludvv. Tr. d. II. V. part. I. c. 5. p. 138. Gomez. Var. Res. Tom. I. c. 10. n. 7. Jason. in l. Re conjuncti 89. ff. d. leg. 3. n. 251. Conf. Hill. ad Don. l. IIX. c. 10. l. b. non tamen in Contradibus. Conf. Ludvv. d. Tr. p. 144. seqq. ubi Diff. vid. Conf. Struv. ad A. Matth. d. Success. c. 18. a. 3. Hill. ad Don. l. VII. c. 12. lit. l. Berl. part. III. Concl. 3. n. 4. Conf. Gomez. c. l. n. 1. seq.*

EX .II. IX. Si uni fundus alteri usus fructus ejus legatur, in usufructu ambo concurrunt, sive usus fructus legatario universaliter, sive particulariter relinquatur. *Diff. Gomez. Var. Res. Tom.*

LIB.
XXXIII.

Tom.

Tom. II. c. 15. n. 5. Jason. in l. Cum questio. 23. C. d. legat.
n. 1. Conf. Ant. Faber in Cod. l. VI. t. 17. d. 3. n. 5.
Hart. Pistor. part. I. q. 10. n. 7. ibiq. Sim. Ulr. Pistor. in Ad-
dit. lit. d. Covarruv. Var. Res. l. II. c. 2. n. 7.

- X. Sub legato alimentorum sumtus studiorum non continentur,
neque eos regulariter præstare tenetur pater filio quatenus
ad alimenta suppeditanda devinctus est. *Diff. Hahn. ad Wes. d.*
alim. vel cib. n. 1. v. verb. Cetera. Myns. Cent. III. O. 12. Conf. Gædd.
ad l. 44. ff. d. V. S. n. 10. Conf. Don. Comm. l. XII. c. 4. l. i. ubi v. Hill.
- XI. Legato liberationis relicto Creditor remittit jus suum ad rem,
non in re, quod rectè defendi putamus etiam non deleta
particula non in l. f. §. 2 ff. d. liber. leg. *Diff. Bach. V. II. D. 13.*
th. 4. l. i. k. Wissenb. ad π. part. II. D. 4. th. 14. Brunn. ad l.
28. §. 4. ff. b. n. 7. Jason. ad pr. tit. d. Action. n. 102. Gomez. Var.
Res. Tom. I. c. 12. n. 82. Covarruv. Var. Res. l. II. c. 14. n. 7.
seqq.
- XII. Ademtum videtur esse legatum siquidem capitales vel gra-
vissimæ inimiciæ inter testatorem & legatarium interces-
serint. l. 3. §. f. ff. d. adim. vel transfer. leg. quod hodie ad-
huc obtinere existimamus. *Diff. Green. d. LL. Abrog. ad l. 22.*
ff. d. adim. vel transf. leg. n. 2. seq.
- XIII. Quando fideicommissum à legatario relicto & rursus ad-
emtum est hoc ipso legatum non creditur esse ademtum.
Diff. Bartol. ad l. 31. §. 1. ff. d. adim. vel transfer. leg. Cujac.
l. XXII. O. 1. Conf. Hill. ad Don. l. IIX. c. 17. lit. b.
- XIV. Quoties insolita morte Conjuges simul perierunt in dubio
uxor ante maritum non præsumitur esse mortua. *Diff. Carpz.*
P. III. C. 17. d. 12. Schneidvv. ad t. Inst. de her. que ab in-
test. rubr. de secund. ord. Succed. n. 4. Conf. Covarr. Var.
Res. l. II. c. 7. n. 10. Brunn. ad l. 9. ff. d. reb. dub. n. 11. Bartol.
ad eand. leg. in f.
- XV. Legata pœnæ nomine relicta valida sunt, nisi aliquid im-
possibile contineant, nam tum sunt ipsa legata ipso jure
nulla. *Diff. Bernh. Sutholt. Diff. 10. th. 59. Conf. Vinn. ad §. f.*
l. de legat. n. 5. Franz. ad d. §. n. 2. Ludvv. Tr. d. U. V. part. I.
§. 3. p. 69.

EX II. LIB.
XXXIV.

- XVI. Hæres qui per negligentiam & culpam id egit ut testator moreretur hæreditate indignus est, eaque in fiscum redigitur. *Diss. Coler. dec. 256. n. 24. Conf. Regn. Sixtin. de Regal. l. II. c. 10. n. 71. 93. seqq. Struv. ad Ant. Matth. de Success. c. 19. a. 27. ubi præj. Conf. Heig. part. II. q. 33.*
- XVII. Conditio mutandæ Religionis legato adjecta tanquam turpis pro non adjecta habetur. *Diss. Dilingenses ap. Conf. Miller. ad Rum. Aur. Bull. Part. III. Diss. 6. Coroll. 2. Struv. Synt. Jur. Civ. Ex. XXXIII. th. 50. conf. Carpz. P. III. c. 14. d. 10.*
- XIIX. Legatum modale statim potest exigi, modò legatarius caveat de adimplendo modo. *Diss. Ant. Faber in C. l. 6. t. 22. d. 2. Cravett. Conf. 59. n. 4. Conf. Jason. ad l. Si quis cum debitor 39. ff. d. Jurej. n. 4. Laut. Concl. for. Ex. IIX. th. 13. Hahn. ad Wes. t. d. Cond. & dem. n. 10.*
- XIX. Falcidiam detrahere non potest fideicommissarius universalis, nisi hæres animo liberalitatis exercendæ erga fideicommissarium deductionem omiserit, quod in dubio non præsumitur. *Diss. Bartol. ad l. 1. §. deniq; 18. ff. ad SCt. Treb. n. 2. Conf. Fach. Contr. l. V. c. 7. Jason. ad d. l. 1. §. deniq; n. 11.*
- XX. Falcidia detrahi potest ex fideicommissis particularibus. *Diss. Duar. t. ad L. Falc. c. 7. p. m. 556. Fach. Contr. l. V. c. 12. Conf. Vult. ad pr. I. de L. Falc. n. 6. Don. & Hill. comm. l. IIX. c. 24. l. a. & mortis causa donationibus, licet ea nec in testamento nec in codicillis, sed extra hujusmodi dispositionem factæ sint. Diss. Covarr. ad rubr. de Testam. part. III. n. 31. Conf. Cujac. l. XX. O. 6. Berl. part. III. Concl. 1. n. 41. seq. Gomez. Var. Res. Tom. II. c. 4. n. 17. Ant. Faber in C. l. 8. t. 37. d. 8. Bach. ad Treutl. V. II. D. 19. th. 9. l. b. verb. Etiam si.*
- XXI. Cessat Falcidia prohibitione à Testatore facta verbis expressis. *Bartol. ad Nov. 1. c. 2. §. Si verò n. 5. non verbis æquipollentibus. Diss. Clar. Sent. l. 3. §. testamentum q. 62. n. 4. Boër. dec. 44. n. 32. Brunn. in l. 15. ff. ad L. Falc. n. 4. seqq. Rittersh. ad Nov. part. VI. c. 5. n. 11. Gudel. d. Jur. Nov. l. 2. c. 11. verb. Planè observandum Conf. Hahn. ad Wes. n. 8. verb. Et cum testator. Treutl. V. II. D. 14. th. 5. l. b. Dec. El. Nov. 43.*

XXII.

XXII. In legatis ad pias causas Falcidia locum non habet. *Diss.* Bach. *V. II. D. 14. tb. 5. l. e. f.* Strauch. *Diss. X. Just. tb. 19.* Rittersh. *ad Nov. part. VI. c. 5. n. 31.* Fach. *Contr. l. V. c. 17.* Witt. *ad π. part. II. D. 8. tb. 20.* Conf. Gail. *l. II. O. 119. n. 6.* Cujac *ad Paul. Sent. l. IV. t. 3. verb. Lex Falcidia.* Gudelin. *d. Jur. Nov. l. II. c. 11. verb. Planè observandum.* Hahn. *dict. n. 8.* Struv. *ad Ant. Matth. d. Success. c. 13. a. 12. ubi præj.*

XXIII. Legata ad pias causas deducuntur ex hereditate à defunctis relicta tanquam æs alienum, adeoque in effectu non tantum hæredes, sed etiam legatarios onerant. *Diss.* Myns. *ad §. f. J. d. leg. Falc. lit m.* Brunn. *ad Auth. Similiter. C. ad L. Falc. n. 2.* Conf. Bartol. *ad l. 2. §. 1. ff. d. Priv. Cred. n. 2.* Bach. *ad Treutl. V. II. D. 14. tb. 5. l. k. verb. Commodius.*

XXIV. Fideicommissarius universalis rem sibi relictam consequitur extraordinaria persecutione, non rei vindicatione, non actione hypothecaria, non conditione ex lege. *Diss.* Treutl. *V. II. D. 10. tb. ult. lit. f.* Schneidvv. *ad §. f. J. d. Codicill. n. 16.* Conf. Ludvv. *d. U. V. part. II. c. 5. p. 407.* Henr. Bocer. *class. 2. Diss. 7. tb. 45.* Bach. *ad Treutl. c. 1.*

EX II. LIB.
XXXVI.

XXV. Trebellianicam deducit hæres directus fideicommissio universalis gravatus, non etiam fideicommissarius, licet coactus fiduciarius adierit & totam hereditatem, non detracta quarta, fideicommissario restituerit. *Diss.* Wesenb. *t. ad SCt. Treb. n. 8. ubi Conf.* Hahn. *Conf. Forst. d. Success. l. 1. c. 43.*

XXVI. Liberi de Jure Civili cum legitima Trebellianicam non deducunt. *Diss.* Fach. *Contr. l. V. c. 2.* Conf. Cujac. *l. IIX. O. 3.* Rittersh. *diff. Jur. Civil. & Can. l. IV. c. 9.* Vaud. *l. II. q. 32.* Vinn. *S. 2. l. II. c. 29.* Ant. Faber *d. Err. Pragm. dec. 11. err. 7.* deducunt tamen Jure Canonico si fideicommissum sub conditione aut in diem relictum, quæ Juris Canonici constitutio ratione sua non distituitur. *Diss.* Hill. *ad Don. l. VII. c. 30. l. i.* Ant. Fab. *d. l. Conf.* Hahn. *ad V. Wesenb. t. ad SCt. Trebell. n. 6.* Uffelm. *ad Rittersh. diff. J. C. & C. l. IV. c. 9. O. 3.* Heig. *part. I. q. 32. n. 10. seqq.* Bartol. *ad l. 8. §. meminisse. ff. d. inoff. test. n. 5.* Jason. *ad l. filium. C. fam. berc. n. 6. 7.* Hart. *Pist. O. 171. n. 8.*

XXVII. Quartæ Trebellianicæ deductionem excludit Testatoris prohibitio. *Diss. Fachin. Contr. l.V. c.4. Ant. Fab. d. Err. Pragm. dec.11. err.6. Arum. Ex.X. Just.tb.20. Hill. ad Don. l.VII.c.29. l.a. Conf. Gomez. Res. l.I. c.5. n.11. Clar. Sent. l.III. §. testam. q.62. Bach. d. Action. Diss. II. παρεργ. 2. Decius Conf. 81. n.3. Covarr. ad c. Raynaldus 18. X. d. testam. §.3. n.10. seq. vel inventarii hæreditarii omissio. Diss. Bocer. Class. 2. Diss. 7. tb.69. Perez. ad Cod. t. d. Jur. del. n.15. Fach. Contr. l.IV.c.38. Gomez. d. Res.5. n.12. Grænev. d. LL. abrog. in Auth. sed cum testator. C. ad Leg. Falc. n.2. Rittersh. ad Nov. part. VI. c.8. n.37. Conf. Bach. c.l. Gudel. d. J. Nov. l.II.c.11. verb. Planè Ant. Faber in C. ad SCt. Treb. d.5. Vinn. S. Q. l.II. c.28. Conf. Hillig. ad Don. l.VII.c.30. l.e.*

XXIIX. Fideicommissi universalis purè relictæ dies cedit à tempore mortis testatoris, unde jus fideicommissi percipiendi ad fideicommissarii hæredem transmititur, licet fideicommissarius ante aditam aut restitutam hæreditatem decesserit. *Diss. Vaud. Var. Quest. l.II. q.1. Conf. Bartol. ad l. Atestatore 108. ff. d. Cond. & dem. n.4. Gomez. Var. Res. l.I. c.5. n.9.14. Brunn. ad l.44. ff. SCt. Treb. n.1.*

XXIX. Si per oneratum stat, quo minus petitam cautionem legatorum seu fideicommissorum servandorum causa præstet, honoratus rei legatæ servandæ gratia in possessionem rerum hæreditariarum mittitur pro modo quantitatis debitæ. *Diss. Cujac. ad N.53. part.3. f. Donell. l. XXIII. c.11. l. f. Wissenb. ad π. Part. II. D.10. tb.11. Conf. Wesenb. in Parat. ff. t. ut in poss. leg. n.3. ubi j. Hahn. Duaren. ad t. Quib. ex caus. in poss. c.2. verb. Quarta.*

EX Π. LIB. XXXVII. XXX. Contra tabulas bonorum possessione petitâ filii emancipati quibusdam tantum personis legata illis tabulis relictæ, etiam jure Novissimo, præstare debent. *Diss. Grænev. d. LL. abrog. ad t. d. leg. prest. V. Wesenb. Parat. ad d. t. Brunn. ad d. t. n.3. Treutl. V.II. d.15. tb.3. l.e. ubi Conf. Bach. Wiss. ad π. part. II. Diss. II. tb.17. Conf. Jason. in Auth. Ex causa C. d. lib. prat. n.7.8.*

XXXI.

- XXXI. Nepotes avīs succedentes, repudiata licet Parentum hære-
ditate, conferunt ea, quæ Parentes ipsorum sub onere colla-
tionis acceperunt quoties succedunt jure repræsentationis,
non conferunt succedentes jure proprio. v. Struv. *ad Ant.*
Matth. d. Success. c. XVII. a. 28. Conf. Heig. part. I. q. 24.
n. 37. Conf. Carpz. Part. II. Dec. ill. 165.
- XXXII. Ascendentes etiam jure Novellarum à collationis onere
sunt immunes. *Diff. quodammodo Bach. ad Treutl. V. II.*
D. 17. tb. 2. l. b. Conf. Jason. ad l. Si emancipati 9. C. d. Collat.
n. 28. 29. Arum. ad ff. D. 19. tb. 5. Hahn. ad Wes. t. d. Collat.
n. 4. Ant. Fab. in C. l. 6. t. 4. d. 1.
- XXXIII. Res ex mera liberalitate liberis datæ in hæreditatem
Parentum non conferuntur, sive liberi tempore donatio-
nis sui sive emancipati fuerint. *Diff. Bartol. ad l. 17. C.*
Collat. n. 3. 4. Gudel. d. Jur. Nov. l. II. c. 19. verb. dictum.
Ant. Perez. in Cod. t. d. Collat. n. 19. Hahn. ad Wes. t. d.
Collat. dot. n. 2. Conf. Fach. Contr. l. V. c. 80. Cujac. l. III.
O. 30. Hill. & Donell. l. IX. c. 5. l. f.
- XXXIV. Filius arrham sponsalitiã, quam à Patre accepit spon-
saliæ suæ dedit, confert secundum Carpz. *P. III. C. 11. d. 12.*
quod tamen de Jure Civili rectius negatur. *Conf. Lauterb.*
Diff. d. Arrha tb. 180. Conf. Ant. Matth. d. Success. c. 17. a. 23.
ibiq. Struv. in præj.
- XXXV. Collationem impedit prohibitio parentum licet per ver-
ba tantum æquipollentia facta sit. *Diff. videtur Jason. in*
Auth. Ex testamento. C. d. Coll. n. 1. Conf. Brunn. ad d.
Auth. n. 6. 7. Rittersh. ad Novell. part. V. c. 6. n. 5. Fachin.
Contr. l. V. c. 78. Cravett. Conf. 85. n. 8. Ant. Faber. in Cod.
l. 6. t. 4. d. 2. n. 5.
- XXXVI. Jure Novo sublatum est Edictum Prætoris de conjun-
gendis cum emancipato liberis ejus, cum emancipati æ-
què ac sui gaudeant jure succedendi. *Diff. Cujac. ad Nov.*
n. 8. verb. Primo loco. Rittersh. ad Nov. part. VII. c. 4. n. 19.
Conf. Ludvv. Tr. d. Ult. Vol. ad Auth. in Successionem C. d.
Suis & leg. lib. p. m. 475. Gudel. d. Jur. Nov. l. II. c. 13. verb.
Utrum. Franz. Ex. II. q. 1.

Dispu-

Disputatio X.

EX II.
LIB.
XXXIIX.

- I. **B**onorum possessio unde Vir & Uxor etiam hodie adhuc necessaria est Conjugibus: nam ad totam hæreditatem non nisi per hanc bonorum possessionem ab intestato perveniunt. Carpz. P. III. C. 18. d. 31. Hahn. ad VVef. t. Unde Vir & Uxor. n. 3. Berl. P. III. Concl. 26. n. 2. Struv. S. I. C. Ex. XXXIIX. th. 40. quam tamen extantibus consanguineis, etiam ultra decimum gradum, conjugii defuncto junctis locum non habere putamus. Diff. Schneidw. ad t. l. de her. quæ ab intest. rubr. d. Success. int. Vir. & Uxor. n. 13.
- II. Liberi emancipati suis post Nov. 118. c. 1. exæquati sunt quoad jus succedendi, non etiam quoad modum: nam sui ipso jure acquirunt hæreditatem, & transmittunt non acquisitam ulterius: emancipati succedunt quidem cum suis, sed adire debent. Diff. Bartol. ad l. 83. ff. d. acq. l. o. her. n. 24. id. ad Auth. Ex causa. C. d. lib. prat. n. 8. Conf. Gom. Var. Res. tom. I. c. 9. n. 24. Franz. Ex. II. 9. 1. Bach. ad Tr. V. II. D. I. I. th. 1. l. e. Vinn. ad §. 5. I. d. Ex her. lib. n. 4. Jason. ad l. 3. C. d. Jur. delib. n. 1.
- III. Liberi per rescriptum Principis legitimati non succedunt in feudis cum præjudicio agnatorum, quamvis ad successionem feudalem specialiter legitimati sint. Diff. Clarus l. 4. Sent. §. feudum. q. 82. Boër. Dec. 123. n. 4. Covarr. Var. Res. l. III. c. 6. n. 2. Conf. Hart, Pist. l. II. c. 40. n. 28. seqq. Struv. Synt. Jur. Feud. c. IX. 4. 3. n. 9. Conf. Forster. d. Success. l. 6. c. 39. n. 4. seqq.
- IV. Quando ascendentes remotiores diversæ lineæ simul succedunt hæreditas dividitur in duas partes æquales, quarum altera paternis, altera maternis datur. Diff. Hart. Pist. obs. LI. n. 2. Bart. ad Auth. Itaq; C. Comm. de Succ. n. 2. Phil. Us. Pract. Inst. l. III. Ecl. 12. n. 1. Conf. Myns. Cent. VI. O. 55. n. 4. Fach. Contr. l. VI. c. 4. Coler. I. dec. 47. n. 5. Ant. Faber in C. l. 6. t. 31. d. 2. Vinn. S. Q. l. II. c. 31. f.
- V. Fratrum germanorum prædefunctorum liberi, non extantibus defuncti fratribus germanis, soli cum ascendentibus non admittuntur. Diff. Forster. d. Success. l. VII. c. 7. n. 2.

Ludw.

Ludvy. *Ex. Just. X. tb. 3. l. i. Rittersh. ad Nov. part. VII. c. 10. n. 9. Conf. Bach, ad Tr. V. II. D. 16. tb. 4. l. g. Cujac. ad Nov. 118. l. g.*

- VI. Quoties germanorum fratrum filii soli patruo suo succedunt hæreditas in capita dividitur. *Diss. Bartol. ad l. 2. §. 1. ff. d. suis & leg. her. Conf. Carpz. P. III. C. 18. d. 3. Ludvy. Tr. d. U V. ad Auth. Post fratres. C. de legit. hered. p. 519. Hotom. ill. quest. XIV. Vaud. l. I. q. 24. Borcholt. d. feud. c. 7. part. 2. n. 29. seqq. Berl. P. III. Concl. 24. n. 26. Conf. Joh. Andreas ad Specul. l. IV. part. 3. t. d. Succ. ab intest. n. 13. l. d.*
- VII. Cognati propiores semper excludunt remotiores succeduntq; ultra decimum gradum in infinitum. *Diss. Gail. l. II. O. 150. n. 1. 2. Rittersh. ad Nov. part. VII. c. 13. n. 18. Coler. Dec. 53. n. 1. seqq. Conf. Donell Comm. l. IX. c. 4. l. 9. Bach. ad Treutl. V. II. D. 16. tb. 5. l. b. Arum. Ex. II. Just. tb. 13. Vinn. ad §. 5. l. d. Success. cogn. n. 4. Gudel. d. 7. Noviss. l. II. c. 15. verb. Sciendum,*
- IX. A successione ex edicto unde Vir & Uxor excluditur maritus, qui uxorem suam occidit, licet in adulterio deprehensam. *Diss. Forst. Success. l. IX. c. 3. n. 25. Bartol. ad l. 10. §. 1. ff. Solut. matr. n. 5. Conf. Coler. Dec. CCLXXXVI. n. 28. Jul. Clar. Sent. l. 5. §. homicidium n. 22. Berl. P. III. Concl. 36. n. 4. Jason. ad d. l. Si mora 10. §. 1. ff. Solut. matr. n. 11,*
- IX. Si matrimonium est indotatum, Conjux defunctus dives & superstes inops, superstes quartam partem hæreditatis capit pleno jure quoties concurrunt ascendentes & collaterales defuncti. *Diss. Gudel. d. Jur. Nov. l. II. c. 16. verb. Si Forster. d. Succ. l. IX. c. 10. 11. Conf. Struv. ad Ant. Matth. d. Success. c. 15. a. 4. I. Rittersh. ad Nov. part. VII. c. 17. n. 11. 12. Brunn. ad Auth. Præterea C. unde Vir & Uxor. n. 12.*
- X. Certis Collegiis acquiritur hæreditas membrorum Collegii, excluso fisco bona vacantia occupante, quod quidam contra naturam privilegiorum ad omnia Collegia licita

F

ex-

extendunt. *Diss.* Paul. de Castro *ad l. 1. C. d. her. decur.* n. 1. *Conf.* Brunn. *ad eund. tit. n. 5.* Schneidvv. *ad Inst. t. de her. quæ ab intest. rubr. d. Jur. fisc. n. 20.* Cujac. *ad d. t. Cod. Ant. Matth. de Success. c. 15. 4. 18.* *Conf.* Hill. *ad Donell. l. IX. c. 1. lit. r.*

EX II. LIB. XI.
XXXIX.

- Nunciationis novi operis remissio, quæ à Magistratu fit utilis est, cum nunciatio tenet, inutilis autem, cum nunciatio facta notorie frivola sive nullius momenti est. *Diss.* Cujac. *l. I. O. 16. & l. XVI. O. 31.* *Conf.* Robert. *Animadvers. Jur. Civ. l. II. c. 30.* Bachov. *V. II. D. 18. tb. 3. l. c.* Wissenb. *ad π. Part. II. D. 75. tb. 12.* Duaren. *ad t. d. Nov. oper. nunc. prælect. 6.* Mævius *part. II. Dec. 179.*
- XII. Petita damni infecti cautione alia missio rectè dicitur fieri ex primo alia ex secundo decreto. *Diss.* Ant. Faber. *d. Error. Pragm. dec. 10. err. 6. p. m. 322.* *Conf.* Hahn. *ad Wes. t. d. damn. inf. n. 3. verb. Primum.* Brunn. *ad l. 15. ff. b. t. n. 4.* quæ missio ex secundo decreto post aliquod intervallum à primo decreto pro arbitrio Judicis decernitur. *Conf.* Menoch. *de Arb. Jud. Quæst. l. II. cas. 6.* Bartol. *ad l. 15. §. Julianus ff. b. t. n. 39.* *Conf.* Hill. *ad Donell. l. XXIII. c. 13. lit. f. ubi v. Diss.*
- XIII. Studiosi gaudent immunitate à vectigalibus, quæ tamen convenientius ex consuetudine, quam ex mente Auth. Habita. C. Ne fil. pro patr. deducitur. *Diss.* Perez. *ad Cod. l. IV. t. 13. n. 5.* Regn. Sixtin. *d. Regal. l. II. c. 6. n. 119 seq.* *Conf.* Zigl. *de Jur. Majest. l. II. c. 8. tb. 8.* *Conf.* Richter. *ad d. Auth. Habita. part. III. membr. 2. n. 1.*
- XIV. Solutio vectigali Dominus territorialis reficere debet damnum à latronibus datum, sive transvehentes impetraverint expressum saluum conductum, sive non impetraverint. *Conf.* Zigl. *d. Jur. Maj. l. II. c. 13. tb. 3.* Capolla *d. Servit. præd. rust. c. IV. n. 91.* Borckholt. *de feud. c. un. Quæ sunt regal. n. 28.* Matth. *de Affict. in Constit. Neapol. l. 1. rubr. 16. n. 4.*
- XV. Donatio ad pias causas, quatenus 500. aureos excedit, sine

sine infirmatione invalida est. *Diff. Jul. Clar. Sent. l. IV. §. donatio q. 17. n. 1. Vinn. ad §. 2. l. d. Donat. n. 4. Ant. Faber in Cod. l. II. c. 34. d. 12. Conf. Ant. Gomez. Var. Res. l. II. c. 4. n. 10. Bocer. Class. l. D. 22. tb. 28. Hahn. ad Wes. d. t. n. 6. verb. in aliis. Bach. V. II. D. 19. tb. 6. l. c. Conf. Struv. decis. Sabb. c. 33. dec. 22.*

XVI. Minores Curatorem non habentes ne quidem cum Judicis decreto rectè donant immobilia. *Diff. Bartol. ad l. 1. C. Si advers. donat. Duaren. ad l. 2. C. d. t. Perez. ad C. d. t. n. 1.*

XVII. Donatio inter vivos omnium bonorum præsentium & futurorum subsistit. *Diff. Carpz. l. V. Resp. 65. n. 1. seq. Jul. Clar. Sent. l. IV §. donatio, q. 19. n. 1. Covarr. in rubr. d. Testam. part. II. n. 14. Fach. Contr. l. VI. c. 87. Hart, Pistor. O. 10. Brunn. ad l. 35. §. 4. C. d. Donat. n. 16. Dec. Conf. XXX. n. 2. Conf. Wiff. ad τ. part. II. D. 16. tb. 11. Hahn. ad Wes. b. r. n. 5. Struv. c. XXXIII. dec. Sabb. 18. ubi præj. Conf. Bach. V. II. d. 19. tb. 5. l. d.*

XIIX. Causæ ingratitude ad revocandam donationem sufficientes recensentur in l. f. C. d. revoc. don. præter expressas tamen causæ majores & similes admittuntur. *Diff. Brunn. ad d. l. f. C. n. 6. Phil. Ilf. Pract. Inst. l. II. Ecl. 38. Hunn. Res. l. II. Tr. 4. q. 8. Conf. Jul. Clar. Sent. l. IV. §. donatio. q. 21. n. 2. Vinn. ad §. 2. l. d. donat. n. 6. Menoch. d. Arb. Jud. Quæst. cas. 150. n. 4.*

XIX. Donatio à Patre liberis non existentibus facta revocari potest propter liberos supervenientes. *Diff. Bachov. V. II. D. 19. tb. 7. l. e. Vinn. S. Q. l. II. c. 32. Donell. Comm. l. XIV. c. 32. lit. q. r. Arum. D. XIX. ad ff. tb. 17. Conf. Cujac. l. XX. O. 5. Covarruv. Var. Res. l. I. c. 19. n. 12. Gomez. Var. Res. l. II. c. 4. n. 11. Fach. Contr. l. III. c. 85. Franz. Exerc. V. q. 10.*

XX. Liberi per donationem Patris in legitima læsi querela inofficiolæ donationis paternam donationem non insolidum, sed quatenus est inofficiosa indistinctè revocare

possunt. *Diss. Covarr. Var. Res. l. I. c. 19. n. 12. Perez. ad C. t. d. Inoffic. donat. n. 5. Conf. Vinn. S. Q. l. II. c. 33. Scheffer. part. III. q. 35. Laut. Diss. d. Inoffic. donat. tb. 29. Bocer. Class. I. D. 22. tb. 41. Hillig. & Donell. l. XIX. c. 11. l. i. k. Conf. Cujac. l. V. O. 14. Lipsk. Cent. II. O. 49. n. 3. 4.*

XXI. Donatio mortis causa coram quinque testibus facta valida est citra judicalem insinuationem, sive 500. solidos excedat, si venon. *Diss. Bartol. ad l. 25. C. de Donat. Conf. Schurff. Consil. 6. num. 7. Schneidw. ad §. 1. I. de Donat. rubr. de donat. mort. caus. num. 14. Berlich. part. II. Conclus. 14. num. 12.*

XXII. Filius familias bona adventitia irregularia etiam absque consensu Patris jure donat. *Diss. Covarr. de Testam. part. III. c. 1. n. 10. Jul. Clar. Sent. l. IV. §. donatio. qv. 6. n. 5. Conf. Paul. de Castro ad l. Senium. C. Qui test. fac. poss. num. 6. Fachin. Contr. l. V. c. 25. Ludw. Tr. de U. V. part. II. c. 5. pag. 433. Conf. Jason. ad l. Senium. Qui test. fac. poss. n. 8.*

XXIII. Mulieres jure Saxonico sine Curatorum consensu rectè mortis causa donant. *Diss. Wesenb. ad Schneidw. in §. 1. I. de donat. n. 19. l. 4. it. in Parit. ff. s. de donat. m. c. n. 4. ubi Conf. Hahn. verb. Nec. Rauchb. part. I. q. 32. Moller. ad Const. Sax. P. 2. C. 15. n. 70. seqq.*

EX II. LIB. XLI. XXIV. Thesauri à tertio in feudali fundo inventi dimidia pars non soli Vasallo cedit, sed inter dominum feudi & Vasallum dividenda est. *Diss. Vinn. ad §. 39. I. de Rer. divis. n. 3. Lipsk. Cent. 2. Obs. 43. n. 8. Conf. Scot. ad ff. D. XXXIIX. tb. 22. Fibig. Coll. leg. Sem. 4. qv. 5. Ludw. Diss. Feud. 4. thes. 9. Conf. Struv. S. J. E. c. XI. a. 5. n. 1. 2.*

XXV. Tradere debet venditor rem vacuum à civili possessore, licet res ab alio detineatur vel naturaliter possideatur. *Diss. Hillig. & Donell. Comm. l. IV. c. 19. l. b. c. Conf. Franz. Ex. XL. qv. 2. Wurmser. Nucl. Jur. Contr. l. III. t. 24. Contr. 4. Myns. Cent. I. Observat. 53. Bachov. Vol. II. D. 20. thes. 4. h. d. verb. de vacua.*

XXVI. Qui in solo alieno bona fide ædificavit Domino fundi ædifi-

difi-

dificium possidente habet utilem negotiorum gestorum actionem *Diss. Vinn. Select. Quest. l. I. c. 24. Conf. Goedd. ad l. 79. ff. de Verb. Sign. n. 7. Scot. ad ff. D. XXV. tb. 19. Hunn. Res. l. II. Tr. 1. q. 26. Conf. Groen. ad §. 30. l. de R. D. & conditionem indebiti, si per errorem omitta exceptione, domino rem restituerit, ad repetendam possessionem indebitè traditam. Diss. Don. Comment. l. XX. c. 7. l. k. Duaren. ad t. d. Condiçt. indeb. c. 5. f. Conf. Clud. ad t. d. Condiçt. ind. c. II. num. 66. Cujac. in Not. post. ad §. 30. l. de R. D. verb. per Exceptionem.*

XXVII. Si defunctus m. f. possedit, ejus tempus non accedit successorì universalì, licet b. f. possideat, potest tamen eo casu ex sua b. f. usucapere. *Diss. Fach. Contr. l. I. c. 66. Donell. Comm. l. V. c. 21. l. m. Bach. Vol. II. D. 22. tb. 5. lit. a. b. Carpz. P. II. C. 4. d. 17. Coler. ad c. Quoniam X. de Prescript. n. 21. verb. Verum. Conf. Ferd. Vasqv. illustr. Contr. l. II. cap. 73. num. 5. Conf. Covarr. part. 2. Relect. §. 9. n. 1. & 2.*

XXVIII. Successor singularis in usucapione fruitur possessione antecessoris modò uterq; sit in bona fide, *Conf. Bachov. d. loc. Vinn. ad §. 8. l. de Usucap. n. 1. Bartol. ad l. 2. §. 17. ff. pro emptor. Perez. ad Cod. t. d. Usucapion. transform. n. 4.*

XXIX. Legitimum tempus usucapionis civiliter computatur de diem. *Diss. Rauchb. part. I. q. 3. n. 13. seq. Conf. Hilliger. & Donell. Comment. l. V. c. 20. l. c. d. Brunnem. ad l. 6. ff. de Usurp. & usucap. Bachov. Vol. II. D. 22. tb. 4. l. b. Cujac. ad d. l. VI. Conf. id. l. XXVII. O. 27.*

XXX. Præscriptione longissimi temporis acquiritur dominium rei vitiosæ à bonæ non malæ fidei possessore. *Diss. Philipp. Us. Pract. I. l. 2. Ecl. 32. n. 8. Schneidv. ad Inst. t. de Usucap. rubr. de Spec. præscr. n. 12. Conf. Struv. Synt. Jur. Civ. Ex. XLIII. tb. 19. v. Vinn. ad §. 2. l. de Usuc. pr. verb. Ne.*

Disputatio XI.

EX II. I.
LIB.
XLI.

- B**eneficio cessionis bonorum à debitore renunciari valide non potest. *Diss. Hillig, ad Donell. l. XXVII. c. 9. l. z. Brunnem. Ex. XX., Just. ad §. 40. I. d. Action. Bartol. ad l. 14. §. 1. ff. sol. matr. n. 10. Conf. Bach. V. II. D. 24. tb. 4. l. e. Will. ad π. part. II. D. 21. tb. 21. Conf. Covarr. Var. Res. l. II. c. 1. n. 7. Coler. d. Proc. Exec. part. I. c. 6. n. 45. & præc.*
- II. Sumtus funeris singulare jus prælationis habent & præferuntur hypothecis non tantum tacitis, sed etiam expressis. *Diss. Coler. dec. 200. n. 2. Hart. Pist. O. LXVII. n. f. Conf. Duar. ad l. 1. ff. Sel. matrim. Bachov. ad Treutl. V. II. D. 24. tb. 7. l. b.*
- III. Fiscus singulari jure prælationis gaudet quoad præstandas collectas & tributa. vid. *Zigl. d. Jur. Maj. l. II. c. 3. tb. 59. etiam extraordinaria Jur. Sax. El. secus de Jure Civili. Diss. Carpz. P. I. C. 28. d. 49. Hahn. ad Wes. t. d. priv. Cred. n. 4. §. 5. Conf. Berl. p. I. Concl. 64. n. 107. Richt. d. Jur. & Priv. Cred. c. II. m. 5. n. 32.*
- IV. Fiscus in debito ex delicto post chirographarios vocatur neque ex tempore latæ sententiæ hypothecam habet. *Diss. Jul. Clar. Sent. l. V. §. f. q. 78. n. 32. Richt. d. Jur. & Priv. cred. c. II. m. 5. n. 48. Paul. de Castro ad l. Rescriptum. ff. d. Pact. n. 3. Jason. ad l. n. 10. Berl. Part. I. concl. 65. n. 130.*
- V. Qui ad certam rem comparandam vel reficiendam credidit, nec de pignore sibi prospexit personale tantum prælationis privilegium habet. *Diss. Covarr. Var. Res. l. I. c. 7. n. 3. Rauchb. Part. I. q. 5. Carpz. P. I. C. 28. d. 105. Lipsk. Cent. II. O. 42. n. 3. Costal. ad l. 5. ff. Qui pot. in pign. Conf. Vinn. S. Q. l. II. c. 4. Robert. Animadvers. Jur. Civ. l. III. c. 14. verb. Tertio. Bach. de Pign. l. I. c. 12. n. 2. & ad Tr. V. II. D. 24. tb. 7. l. e.*
- VI. Per actionem Paulianam omnia revocantur in pristinum sta-

statum, & perinde est ac si alienatio facta non esset, ita tamen ut creditori agenti, non debitori alienatæ rei fiat restitutio. *Diss. Vultej. ad §. 6. J. d. Action. n. 54. Myns. ad d. §. n. f. Conf. Brunn. Ex. XXVI. Just. ad d. §. 6. Hillig. ad Donell. l. XXII. c. f. l. bb. Durand. in Spec. Jur. l. IV. part. 3. rubr. de reb. Eccles. alien. n. 4.*

- VII. **Judicia possessoria acquirendæ ac recuperandæ possessionis non possunt cumulari cum judicio petitorio, sed distinctis judiciis de proprietate & possessione cognoscendum est.** *Diss. Cujac. l. XXV. O. 34. Bartol. ad l. 12. §. nihil. ff. d. acq. l. am. poss. n. 22. Hart. Pist. Part. I. q. 45. n. 12. Carpz. Proc. T. I. a. 5. n. 13. Conf. Vinn. S. Q. l. II. c. 39. Conf. Scheff. part. I. q. 45. Hotomann. ill. Quest. 31. Coler. in c. 5. X. d. Caus. poss. & prop. n. 10. seqq.*
- VIII. **Utile interdictum Quorum Bonorum hæredibus testamento institutis non est denegandum.** *Diss. Cujac. ad t. C. Quor. bon. Conf. Bartol. ad l. 1. C. d. t. n. 7. Perez. ad C. d. t. n. 2. Ant. Matth. d. Succ. c. 20. th. 4. Bach. ad Treutl. V. II. D. 25. tb. 1. l. g.*
- IX. **Remedium l. f. C. d. Edict. D. Hadr. toll. est possessorium adipiscendæ non recuperandæ vel retinendæ possessionis.** *Diss. Brunnem. ad d. l. f. C. n. 21. Conf. Bartol. ad d. l. f. C. n. 21. Perez. ad Cod. t. de Edict. D. Hadr. toll. n. 12. Paul. de Castro d. l. fn. num. 14.*
- X. **Interdictum quod legatorum non datur in mortis causa donatione, si donator rem ipse præstitit donatario.** *Diss. Hahn. ad Wesenb. t. Quod leg. n. 6. verb. Non. Conf. Cujac. l. X. O. 28. Bach. V. II. D. 19. th. 9. l. b. verb. interdictum. Conf. Arum. ad ff. d. XXI. th. 13. Carpz. P. III. C. 1. d. 37.*
- XI. **Actio ex interdicto Unde Vi contra parentes & patronos non datur, sed actio in factum, detracta mentione violentiæ, nisi armata manu expulerint.** *Diss. Bach. ad Treutl. Vol. II. D. 25. th. o. l. a. b. & c. verb. Non tamen. Conf. Cujac. ad ff. t. de Vi & vi arm. Brunnemann. ad l. 1. ff. d. t. num. 28. Struv. Synt. J. C. Exerc. XLV. tb. 110.*

EX II. LIB.
XLIII.

XI

- XII.** Interdictum unde vi datur non tantum dejectis, sed etiam eorum heredibus, *Diff. Thoming. dec. 11. Conf. Brunn. ad l. 1. ff. de Vi & vi arm. n. 31. Struv. S. J. C. Ex. XLV. thes. 106. Conf. Bach. ad Treutl. V. ll. D. 25. th. 5. l. e. Covarr. Var. Res. l. III. c. 5. num. 6.*
- XIII.** Quasi possessori servitutum in possessione turbato datur utile interdictum uti possidetis, *Diff. Wissenb. ad π. Part. II. D. 24. th. 5. Don. apud Hillig. l. XV. c. 32. l. g. Conf. Carpzov. P. II. C. 7. d. 11. Bartol. ad l. 1. C. uti poss. n. 2. Phil. Hs. Pr. Inst. l. IV. Eclog. 72. num. 8. Amad. Eckolt Compend. Jur. t. uti possid. §. 3.*
- XIV.** Interdictum uti possidetis non datur à possessione dejecto *Conf. Franz. Exerc. XIV. q. 4. n. 20. Brunnem. ad l. 17. ff. de acquir. vel am. poss. Ludvv. ad §. 4. l. d. interd. n. 4. Arum. ad ff. d. XXI. th. 15. Hahn. ad Wes. t. uti poss. n. 5. Cujac. ad Jul. Paul. rec. Sent. l. I. t. II.*
- XV.** Interdictum Salvianum utile datur creditoribus hypothecariis. *Diff. Wurmser. Nucl. Jur. Contr. l. IV. t. 15. Contr. 5. n. 10. seqq. Bartol. ad l. 1. C. d. prec. & salv. interdict. Ludvv. Ex. XVII. th. 7. l. d. Bach. d. Action. D. III. th. 37. non tamen regulariter adversus tertium possessorem competit. Diff. Cujac. l. V. O. 24. Perez. ad Cod. t. d. prec. & salv. n. 14. Conf. Hahn. ad Wesenb. d. t. n. 3. verb. Non. Bach. de Pign. l. III. c. 20. id. ad Treutl. V. ll. D. 25. th. 2. l. c. & f.*
- XVI.** Exceptione suspicionis iudex tanquam suspectus Jure quoque Civili rejicitur, sive sit ordinarius, sive delegatus, *Diff. Gail. l. 1. O. 33. n. 1. Zang. de Except. Part. II. c. 4. n. 8. Jason. ad Auth. Si verò contigerit: C. de Judic. n. 1. Myns. Cent. II. O. 52. Rittersh. d. Diff. J. C. & Can. l. V. c. 8. Conf. Uffelm. ad eund. O. 1. Conf. Cujac. l. IX. Q. 23. f. Hill. & Donell. Comm. l. XVII. c. 25. l. g. Bachov. ad Treutl. V. ll. th. II. l. b. Conf. Covarr. Pract. Quest. c. 26. n. 1.*
- XVII.** Si reus intentionem actoris neque neget neque affirmet, sed simpliciter opponat exceptionem, e. g. ille jam suum consecutus est, solvi debitum, remissum est &c. actor prius debet suam intentionem probare, quam reus suam excep-
ptio-

ptionem. *Diff. Brunnem. ad l. 12. ff. de probat. n. 3. Hillig.*
ad Donell. l. XXV. c. 2. l. p. Conf. Mevius part. 4. Decis. 159.
Bartol. ad l. 9. ff. de Exceptionib. Jason ad l. Julianus ff. de
Cond. indeb. n. 11. 13.

XVIII, Poenæ parricidii non præscribitur vicennio. *Diff. Cujac. l.*
IV. O. 14. Ant. Matth. d. Crim. l. XLVIII. t. 19. c. 4. n. 1. Wis-
senb. ad π. part. II. D. 26. th. 7. Conf. Berl. part. IV. conclus. 7.
num. 86. Bachov. Vol. II. D. 32. th. 7. l. f. & g. Brunn. ad l.
f. ff. ad L. Pomp. de parricid.

XIX, Jure Canonico in præscriptione tricennali necessaria est bo-
na fides. *Diff. Coler. d. Proc. Execut. part. I. c. 3. num. 137.*
Conf. Myns. Cent. IV. O. 6. Zanger. de Except. part. III. c. 10.
num. 100. idemq; Jure Saxonico in præscriptione tricennali
statuendum est. Diff. Coler. c. l. n. 138. Wesenb. ad Schneidw.
pr. I. de Usucap. n. 20. l. a. Hartm. Pistor. Obs. CCI. n. 5. j. tamen
addit ibid. l. a. Conf. Heig. part. I. qv. 10. n. 58. seqq. Zanger.
dict. l. num. 105. Schulz. Synopsis. Institut. t. d. Usucap. l. a.
Schurff. Cent. I. conf. 32. n. 14.

XX, Per litis contestationem demum res etiam post N. 12. c. 1,
fiunt litigiosæ. *Diff. Bartol. ad l. C. de litig. Gudelin. d. Jur.*
Nov. l. III. c. 15. verb. Ut. Brunnem. tr. de Cess. act. c. 4. num. 3.
Covarruv. Pract. qvæst. 115. num. 6. Conf. Mevius part. VI.
dec. 17. num. 7.

XXI, Etiam Jure Novissimo ad duos reos debendi constituen-
dos non necessariò expressis verbis adjiciendum est duos
reos constitui, sed sufficit si hoc ex formula apparet, fortè
quod uterque eandem rem promittat. *Diff. Hahn. ad Wes.*
t. de duob. reis n. 7. Gædd. de contrab. & comm. stip. c. 5. n. 160.
Grænev. d. LL. abrog. ad Auth. Hoc ita C. de duob. reis
n. 2. Perez. ad Cod. d. t. n. 16. Conf. Bach. ad Tr. V. ll. d. 27. th.
9. l. c. Bartol. ad Auth. Hoc ita. C. d. t. num. 1. Myns. ad pr. J.
d. t. num. 2.

XXII, Plures correi debendi hodie habent beneficium divisionis.
Diff. Hill. ad Don. l. XVI. c. 25. l. 9. Wissenb. ad π. part. II.
D. 26. th. 26. Conf. Brunn. ad l. 2. C. de duob. reis. n. 9. Cujac. ad

G

N. 99.

N. 99. Mevius part. VI. dec. 297. n. 2. Gœdd. d. tr. c. 9. n. 127.
Coler. de Proc. Exec. part. I. c. 10. n. 410.

EX II. LIB. XXIII.
XLVI.

Uxor prohibetur accipere fidejussores ratione dotis à marito repetendæ. *Diss.* Hartm. Pistor. *Obs.* XXXV. n. 4. Grœn. d. LL. abrog. ad l. 1. C. Ne fidejuss. dot. n. 1. 2. seq. Arum. D. XV. ad ff. th. 14. *Conf.* Gœdd. de Contrab. stip. c. VI. n. 360. Ant. Faber in Cod. l. V. t. 14. d. 1. n. 8. Mevius part. V. dec. 236. n. 1. 2. Perez. ad C. t. Ne fidejuss. dot. n. 3.

XXIV. Fidejussor Jure Saxonico obligationi fœminæ, quæ sine Curatore contraxit, accedens efficaciter non obligatur. *Diss.* Moller. ad part. II. C. El. 15. n. 57. seqq. Carpz. tr. de Jur. fœm. sing. dec. III. poss. 3. num. 13. *Conf.* Bartol. ad l. 47. ff. de fidejussor. num. 6.

XXV. Post solutionem non potest fidejussor à Creditore petere, ut sibi cedantur actiones, nisi solutio cum protestatione de cedendis actionibus facta sit. *Diss.* Heig. part. I. qv. 38. num. 13. Strauch. *Dissert.* XIV. *Justin. th.* 8. Fibig. *Coll. Leg. Semid.* X. qv. 2. *Conf.* Brunnem. de Cess. actiow. c. 3. n. 24. Berlich. part. II. *Concl.* 22. n. 77. seq. Pensold. ad Coler. dec. XXII. n. 63. Gœdd. de contrab. stip. c. 9. *concl.* 5. num. 117. seqq. Bach. ad Tr. V. II. D. 28. th. 6. l. b.

XXVI. In novatione animus novandi expressis verbis est exprimendus. *Diss.* Gail. l. II. O. 30. n. 3. seq. Fach. *Contr.* l. III. c. 92. Lipsk. *Cent.* l. O. 35. n. 5. *Conf.* Hillig. ad Don. l. XVI. c. 20. l. 9. Moller. ad P. II. *Const.* El. 19. n. 10. seqq. Struv. S. J. C. Ex. XLVII. th. 57. Mevius part. II. dec. 338. n. 1.

XXVII. In delegatione, cum in ea nova persona interveniat, satis patet animus novandi, unde hoc in casu præcisè verba non requiruntur. *Diss.* Carpz. l. V. R. 105. n. 23. seq. Hill. ad Don. d. l. Arum. *Exerc.* XVI. *Just. th.* 17. *Conf.* Hahn ad Wes. t. d. *Novat.* n. 8. verb. *Etiam.* Bartol. ad l. 11. ff. de *Novat.* num. 1. Gail. d. O. num. 9. Mevius part. II. dec. 240. num. 1. *Conf.* Brunnem. ad l. f. C. de *Novat.* n. 9. seqq.

XXVIII. Solutio debiti in eadem qualitate & bonitate, qua fuit
tem-

tempore contractus, fieri debet, licet monetæ bonitas intrinseca vel extrinseca fuerit mutata. *Diff. Pauli de Castro ad l. 3. ff. Si cert. pet. num. 5. 6.* Franc. Hotomanni. *quæstion. illustr. XV.* *Conf. Didac. Covarr. tr. de vet. num. collat. c. VII. §. un. num. 2. 3.* Bartol. *ad d. l. 3. Si cert. pet. num. 17.* Menoch. *de A. J. Q. l. II. cas. 207. num. 10.* *Conf. Franz. Exerc. IX. qu. 2. 3.* Bachov. *V. II. D. 20. th. 12. l. b. c.* Boer. *dec. 327. n. 3. seqq.* Fach. *Contr. l. II. c. 9.*

XXIX. Debitor etiam ante diem conventum regulariter creditori, quamvis invito, solvit. *Diff. Cujac. ad l. 38. §. si incertum. 16. ff. de V. O.* *Conf. Vinn. ad §. 2. l. de V. O. num. 4.* Hillig. *ad Donell. l. XVI. cap. II. l. c.* Arum. *ad ff. D. XXIII. th. 14.* Carpz. *Part. II. C. 28. d. II.*

XXX. Per oblationem solennem & legitimam pecuniæ debitæ liberatur debitor ipso jure. *Diff. Bach. de Pignor. l. 5. c. 1. n. 2.* Treutler. *Vol. II. D. 29. th. 7. l. c. ubi Conf. Bachov. Bartol. ad l. 19. C. de Usur. num. 4.* Zanger. *de Except. part. III. c. 2. n. 89.* *Conf. Borcholt. tr. de Usur. c. ult. num. 15.* Creditor autem non fit pecuniæ solutæ dominus. *Conf. Bartol. d. l. num. 4.* Brunnem. *ad l. 19. C. de Usur. n. 5.* Lauterb. *Disput. de depos. Jur. th. 28.* Paul. de Castro *ad d. l. 19. n. 9.*

Disputatio XII.

- I. **D**elicta commissa rectè probantur per instrumenta. *EX II. LIB. XL VII.*
Diff. Clar. Sent. l. V. §. f. quæst. 54. *Conf. Tabor. Rationem. Crim. I. th. 40.* *Wiss. ad π. part. I. Diss. 43. th. 19.* *Ant. Matth. de Crim. l. XLVIII. t. 15. c. 5.* *Conf. Bartol. in l. 15. ff. ad SCt. Turp. n. 2.*
- II. **D**istinctio furti in manifestum & nec manifestum ne quidem hodie suo destituitur usu. *Diff. Gudel. de Jur. Noviss. l. III. c. 13. verb. Sed observandum.* *Jul. Clar. Sent. l. V. § fur-*

- §. *furtum*. n. 16. Phil. *Uf. Pr. Inst.* l. IV. *Ecl.* I. n. 3. Green. *d. LL. abrog.* ad §. 5. l. d. *obl. qvæ ex del.* n. 1. Conf. Brunnem. *ad l. 2. ff. de furt.* n. 2. Clud. *tr. de condiēt. furt.* c. XLIX. *tb.* 38. *seq.* Cujac. *in parat. C. t. de furt.* f. Berl. *part.* IV. *Conclus.* 43. *num.* 2.
- III. Poena capitalis in raptos statui potest, licet ab iis hoc delictum sit prima vice commissum. *Diff.* Stephan. *ad Ordin. Crim.* a. 126. Conf. Phil. *Uf. Pr. Inst.* l. IV. *Ecl.* II. n. 11. Brunnem. *ad l. II. C. de Vi bon. rapt.* n. 4. Conf. *id.* *ad l. 28. ff. de pœn.* n. 8. *it.* Ant Faber. *in C. l. IX. t. 24. d. 7. n. 3.*
- IV. Si cui objecta sunt animo injuriandi Crimina eorund. veritas actionem injuriarum non excludit. *Diff.* Ant. Matth. *d. Crim.* l. XLVII. *t. 4. c. 1. n. 8.* licet Reip. intersit ea delicta manifestari. *Diff.* Bartol. *ad l. 18. ff. de injur.* Hill. *ad Donell.* l. XV. *c. 24. l. h.* Gomez. *Var. Res. l. III. c. 6. n. 2. verb. dubium.* Wurmser. *Nucl. Jur. Contr.* l. IV. *t. 4. Contr. III.* Conf. Struv. *S. 7. C. Ex. XLVIII. tb. 55.* Covarr. *Var. Res. l. I. c. 11. n. 7.* Mevius *part.* III. *dec.* 357. Conf. Bachov. *ad Treutler.* Vol. II. *D. 30. tb. 5. l. g.*
- V. Extingvitur injuriarum actio prætorïa præscriptione annali, si realis fuerit injuria, si verbalis, eaq; si dicta si scripta. *Diff.* Gail. *l. II. Obs.* 104. *n. 2.* Wesenb. *ad π. t. d. injur.* *num.* 13. Conf. Berlich. *part.* IV. *Concl.* 68. *n. 51.* Franz. *Exerc.* XII. *qv.* 9. *n. 33.* Rauchbar. *part.* I. *qvæst.* 48. *num.* 5. Moller. *ad part.* IV. *Constitut. Elect.* 46. *n. 7. seq.* Coler. *de Proc. Exec.* *part.* IV. *c. 1. n. 92.*
- VI. Actio recantatoria civilis est non criminalis. *Diff.* Robert. Maranta *Spec. Jur.* *part.* IV. *dist.* I. *n. 10. seq.* Conf. Mynsing. *Cent.* II. *O 98.* Theodor. *Colleg. Crim. Disput.* II. *thes.* 20. *l. d.* Bachov. *Vol.* II. *D. 30. tb. 7. l. a. verb. Ea tamen.* Wurmser. *Nucl. Jur. Contr.* l. IV. *t. 4. contr.* IV. Lipsk. *Cent.* I. *O. 80. num.* 10. Mevius *part.* IX. *dec.* 169. Conf. Berl. *p.* IV. *Concl.* 62. *num.* 13. *seqq.*
- VII. Actio recantatoria extingvitur præscriptione XXX. annorum, non anno utili. *Diff.* Vult. *ad §. 7. Inst. d. injur.* *n. 8.*
conf.

Conf. Berl. Part. V. Concl. 62. n. 43. Lauterb. Diss. de Act. injur. recant. tb. 41.

IIIX. Actio injuriarum æstimatoria cum criminali persecutione concurrat elective. *Conf. Ant. Matth. d. Crim. l. XLVII. t. 4. c. 3. n. 9. Eckolt, C. 7. t. d. Injur. §. 16. Gail, l. I. O. 65. n. 1. Bartol. ad l. Prætor. § si dicatur ff. d. injur. Lipsk. Cent. I. O. 78. n. 2. ubi præj.*

IX. Famosi libelli formale est quod Autor ejusdem nomen suum non apponit. *Diss. Stephan. ad Ord. Crim. art. 110. n. 3. Moller. ad part. IV. Const. El. 44. n. 6. Conf. Dauth. d. Testam. n. 228. Hart. Pist. O. CLXXXVII. n. 4. Wurmf. Nucl. Jur. Contr. l. IV. t. 4. Contr. 7. Jac. Schultes. ad Coler. dec. CLIV. n. 16. seq.*

X. Dolosa pueri vel puellæ de stupro interpellatio, si fuerit flagitium consummatum, punitur ultimo supplicio, si non in insulam deportatione, licet sine vi fiat. *Diss. Bartol. ad l. 1. §. 2. ff. d. Extraord. Crim. Conf. Menoch. A. J. Q. l. II. cas. 287. n. 2. Jul. Clar. Sent. l. V. §. f. 9. 83. n. 6. Schneidw. ad §. 4. I. d. publ. Jud. n. 2. Ant. Matth. d. Crim. l. XLIX. t. 3. c. 5. n. 8.*

XI. Puniuntur receptatores reorum etiam privati delicti. *Tabor. Racem. Crim. 2. tb. 51. n. 4. Perez. ad Cod. t. d. his qui latron. n. 2. Uffelm. ad Rittersb. diff. jur. Civil. & Can. l. VI. c. 3. Obs. 4. Hahn. ad Wesenb. t. d. Receptat. n. 1. Conf. Covarr. in c. Peccatum Relect. part. II. §. 3. n. 5. licet caupo-nes sint. Diss. Alexand. ad Bartol. in l. 1. ff. d. Receptat. l. a. Conf. Theodor. Coll. Crim. Diss. III. tb. 15. l. a. Conf. Menoch. d. A. J. Q. l. II. cas. 348. n. 17.*

XII. Si quis duobus in solidum eandem rem diversis contractibus vendidit in stellionatus Crimen non incidit, etiam si dissimulaverit rem alii esse venditam. *Diss. Cujac. l. XIII. Obs. 21. Conf. Ant. Matth. de Crim. l. XLVII. t. 13. n. 4 Hill. ad Donell. l. IV. c. 17. l. c. Wissenb. ad 4. part. II. D. 32. tb. 3. Conf. Menoch. d. A. J. Q. l. II. cas. 381. n. 7. seq.*

EX II.
LIB.
XLIIIX.

- XIII. Crimen læsæ Majestatis non committitur ab advenis aut extraneis. *Conf.* Ant. Matthæi *de Crim.* l. XLIIIX. t. 2. c. 1. n. 9. Ziegl. *d. Jur. Maj.* l. 1. c. 2. tb. 44. Ant. Faber *in C. l. 9. l. 6. d. 11.* Jul. Clar. *Sent.* l. V. §. læsæ Majest. n. 6. Gomez. *Ref.* Tom. III. c. 2. n. 10. Carpz. *Vindic. Theol. Luth. contr.* JCos Dilling. tb. XXXI.
- XIV. Adulterii tantum illi accusant, quibus hoc specialiter est permissum. *Diff.* Eckolt. *Comp. Jur.* t. Ad L. Jul. d. Adult. §. 10. *Conf.* Arum. *ad ff. D. XXV.* tb. 8. Hahn. *ad Wes.* t. ad L. Jul. d. Adult. n. 11. Bartol. *ad l. 30. C. d. t.* Brunn. *ad d. l. 30. n. 3. 4.* Theodoric. *Coll. Crim. Diff. IX.* tb. 44. Duar. *in tit. ad L. Jul. d. Adult. c. 6.*
- XV. Vi stuprata coronam virginitatis non gerit: nam ea signum est virginitatis corporalis. *Diff.* Franc. Pfeil. *Conf.* 147. Stephan. *ad ord. Crim. art. 119.* Berl. *part. V. Concl.* 41. n. 67. *Conf.* Brunn. *ad l. 20. C. ad L. Jul. d. adult. n. 2.*
- XVI. Persona stuprata non est extra pœnam licet persuasionibus ad consensum sit inducta. *Diff.* Theodoric. *Coll. Crim. Diff. 6.* tb. 4. l. i. *Conf.* Hunn. *Coll. Crim. Diff. IX.* tb. 94. *Conf.* Carpz. *P. IV. C. 27. d. 9.*
- XVII. Si rapta in raptum absque persuasione sua sponte consensit ordinaria pœna locum non habet. *Diff.* Jul. Clar. *Sent. l. V. §. Raptus. n. 3.* Ant. Matthæi *d. Crim. l. XLIIIX. t. 4. c. 2. n. 19.* *Conf.* Brunn. *ad l. un. C. d. Rapt. virg. n. 20.*
- XVIII. Pœna raptus locum habet licet raptor raptam non cognoverit pœnitentia ductus. *Diff.* Menoch. *d. A. I. Q. cas. 291. n. 10.* Ant. Faber *in Cod. l. IX. t. 9. d. 1. n. 1.* Matth. Stephan. *ad Ord. Crim. a. 118.* Covart. *in Relect. Clem. Si furiosus. part. II. pr. n. 8.* Boër. *dec. 316. n. 4.* *Conf.* Ant. Matth. *d. Crim. l. XLIIIX. t. 4. c. 2. n. 6.* Struv. *S. I. C. Ex. XLIX. tb. 41.* *Conf.* Matth. *d. Afflictis ad Const. Neapol. rubr. 19. n. 8. & præc.*
- XIX. Si quis mandet gladio aliquem vulnerari expressè autem prohibeat occidi cæde facta tanquam homicida tenetur. *Diff.* Decius *Conf.* 482. Scot. *ad ff. D. XXXV. tb. 20.* Fach. *Contr.*

Contr. l. I. c. 36. Meier. C. J. A. t. ad L. Corn. d. Sic. tb. 4.
Conf. Bach. ad Treul. V. l. D. 27. tb. 3. l. g. Brunn. Ex. XXI.
Just. ad §. 7. l. Mand. Gomez. Ref. Tom. III. c. 3. n. 18.

XX. Poena parricidii in §. 6. l. d. publ. jud. recensita adhuc hodie observatur. *Diss. Vultej. ad d. §. 6. n. 5. Wesl. in parat. ad L. Pompej. de Parric. n. 5. Jul. Clar. Sent. l. V. §. parricidium, n. 5. Gudelin. d. Jur. Nov. l. V. c. 17. verb. Sicut. Grænew. ad d. §. 6 l. Conf. Heig. part. II. qv. 33. num. 55. Moller. ad P. IV. Const. El. 3. n. 11. Schulz. Synopsis. Institut. t. d. Publ. jud. lit. t.*

XXI. Fluxio sanguinis ex cadavere occisi præsentem certam personam non est sufficiens indicium ad eandem torturam subjiciendam. *Diss. Boer. dec. CLXVI. n. 1. Conf. Hippol. de Marfil. Pr. Crim. §. diligenter n. 181. Ant. Matth. d. Crimin. l. XLVIII. t. 16. c. 3. n. 12. Zanger. d. Quæst. seu tort. c. II. n. 160. Stephan. ad Ord. Crim. a. 33. Arum. Ex. XX. Just. tb. 19.*

XXII. Reus qui in tortura negare perseverat indicia purgat absolviturque definitivè. *Diss. Fach. Contr. l. I. c. 33. Zanger d. tr. c. 5. n. 2. Jul. Clar. Sent. l. I. I. §. f. q. 64. n. 8. Conf. Anton. Matth. d. Crim. t. 16. c. 3. n. 15. Gomez. Ref. l. III. c. 13. n. 28. Conf. Bartol. ad l. 22 ff. d. Quæst. n. 1.*

XXIII. Restitutio gratiæ plena eorum qui sententiam passi sunt a Principe facta non reddit bona reorum interim à fisco alienata. *Diss. Meier. C. J. A. t. d. Sent. pass. & rest. tb. 3. Conf. Ant. Gomez. Var. Ref. tom. III. c. 3. n. 29. Wissenb. ad π part. II. D. 37. tb. 29. Zigl. de Jur. Maj. l. I. c. 9. tb. 4.*

XXIV. Etiam Jure Civili appellari potest à sententia interlocutoria gravamen irreparabile continente. e. g. Si pronunciaverit Judex quæstionem de reo habendam esse. *Diss. videtur Bachov. ad Tr. V. II. D. 33. tb. 5. l. e. f. & g. Conf. Carpz. Pr. Crim. qv. CXXXIX. n. 34. seq. Ant. Perez. in Cod. t. d. Appellat. n. 19. Ant. Matth. d. Crim. l. XLVIII. t. 16. c. 4 n. 6.* EX II. LIB. XLIX.

XXV. Decendium Appellationi interponendæ definitum est ratione initii utile. *Diss. Carpz. Proc. T. XVIII. a. 3 n. 34. Conf. Paul. de Castro ad Auth. Hodie. C. de Appell. n. 2. Mevius*

vius *Part. II. dec. 270.* Myns. *Cent. II. O. 2.* Gail. *l. I. Obs. 139.*
n. 7. Brunn. *ad l. 1. ff. Quand. appell. n. 15.*

XXVI. Frustra appellant malefici convicti vel confessi; disjunctivè non semper copulativè accepti. *Diff. Maranta de Ord. Jud. part. II. rubr. d. Appell. n. 281.* *Conf. Bart. ad l. 16. ff. d. Appell. n. 3.* Paul. d. Castro. *ad l. 2. C. Quor. appell. non rec.* Brunn. *ad d. l. 2. C. n. 3.* Mevius *part. III. dec. 188.* Rauchb. *part. II. q. 8. n. 11.*

XXVII. Apostoli sunt petendi intra 30. dies post latam sententiam vel scientiam. *Diff. Hostiens. ap. conf. Marant. de Ord. Jud. part. VI. rubr. d. Appell. n. 209.* Berl. *Part. I. Concl. 50. n. 178.* Paul. d. Castro *ad l. 24. C. d. Appellat.* Carpz. *Proc. t. II. c. 3. n. 44.* Myns. *Cent. IV. O. 36.* Zang. *d. Except. part. II. c. 20. n. 3.*

EX Π.
LIB. L. XXVIII. Filius in civitate in qua casu nascitur non nanciscitur jus municipii, sed in eo municipio, cujus municeps pater est. *Diff. Perez. ad Cod. t. de Municip. n. 4.* *Conf. Bartol. ad l. III. C. d. t. n. 4.* Brunn. *in d. l. n. 3.* Boër. *dec. XIII. n. 51. seqq.*

XXIX. Liberi à muneribus patrimonialibus non excusant, licet numero sint XVI. *Diff. Fachin. Contr. l. III. c. 49.* Bartol. *ad l. Semper 5. §. 1. ff. d. Jur. immunit.* *Conf. Covarr. d. Matrim. part. II. c. 8. n. 3.* Zigler. *d. Jur. Majest. l. II. c. 2. th. 42.* *Conf. Groenew. d. LL. Abrog. ad l. 24. C. d. Decur.*

XXX. Durantibus Nundinis mercatores ob Nundinarum privilegium ne quidem ex contractu in ipsis Nundinis celebrato conveniri queunt. *Diff. Bartol. ad l. 19. §. 2. ff. d. Jud. n. 3.* Berlich. *part. I. Concl. 76. n. 8.* Ant. Perez. *ad C. t. d. Nundin. n. 2.* Hillig. *ad Donell. l. XXIV. c. 7. lit. r.* *Conf. Hahn. ad Wesf. t. d. Nund. n. 2.* Wissenb. *ad π. part. II. D 42. th. 2.* *Conf. Moller. Semestr. l. I. c. 12. n. 3. 4.*

(O)

Coll. diss. A. 200, misc. 22.